

Başvekilimiz Ankaraya vâsıl oldular

Ne mantık, ne muhakeme, ne insaf:

Hergün akıllarına ve ağızlarına geleni söyleyip yazmıyorlar mı?

O halde "daha ileriye gitmek,, ne demektir?

Daha ileri olarak gidecek neresi kalmıştır?

3, 4 gün evvel, gazeteler, başvekil Paşa Hz.nin adliye ve dahiliye vekâletlerine yazdıkları bir muhtıradan haber verdiler; "asayiş muhil ve türlü mak-satla kanuna muhalif neşriyat, tahrikât ve harekât yapanlar hakkında kanunun emrettiği takibat bilâtereddülâra olunmalıdır, fikir münakaşalarının masuniyeti ancak zabita ve adliyenin memleketin nizam ve asayişini mahfuz tutması mümkündür,, dediğini bildirdiler.

Bu tebliği açık, basit bir tebliğ bulmuyor musunuz? Bir hükümet reisi a-lâkadar vekillere, kanuna uymayan bir

fiil karşısında, hatta bu hareketi hükümet lehinde zannetseler bile, tereddüt-süz kanun hükmü tatbik edilmelidir derse çok dürüst, ve vaziyeti daha sa-lâhiyetli bir görüş ve kavrayış neticesi, çok lüzumlu bir vazife yapmış olmaz mı?

Bundan kimler, niçin kocunur?

Halbuki... bakınız, evvelki gün bir meslektaş, bu tebliğe ima ederek ne yazıyor:

"Eğer neşriyatımız dahi, türlü mak-satlara atfedilmek istenenler arasında bulunuyorsa, lüzumunda daha ileriye [Alt tarafı 8 inci sayfada]

Gazi Hz.

Dün akşam Boğazda bir gezinti yaptılar.

Reisicümhur Gazi Hz. dün öğ-leye kadar mesai dairelerinde meşgul olmuşlar, akşama doğru Sakarya motörü ile Boğazda ve Kalamış sahillerinde bir gezinti yapmışlardır. Gazimizin gezintileri geceye kadar devam etmiştir.

Müsabakamız

Bugün de müsabakalarımızdan ikisini tanıtacağız

Müsabakamıza girecek olan gençler -en Polı.tr. ve Fikretin B. ler

Senelik yüzmeye müsabakamız ayın 14 üncü önümüzdeki pazar sabahı yapılıyor. Matbaamızda İstanbul mıntakası denizcilik hey'eti reisi Vamık Beyin riyasetinde toplanan tertip komitesinin tesbit ettiği nihai mukarreratı dünkü sayımızda yazmıştık.

[Alt tarafı 8 inci sayfada]

Bütün Ankara

İsmet Pş. Hz. ni coşkun tezahüratla karşıladı

"Cephede, burada, her yerde ve her zaman seninle beraberiz!,,

Ankara, 11 (Telefon) — Başvekil Hz. ni taşıyan tren on yedi buçukta buraya vâsıl oldu, istasyonu dolduran on binlerce halkın: "Yaşa; var ol!,, temennileri ile karşılandı.

İsmet Pş. Hz. çok mütebessim ve beşuştü. Trenden inince halk etrafını sevinç heyecanıyla sardı. İhtiyar, genç, herkes Paşam elini öpüyor. Ve :

— Var ol büyük paşam. Sen bizimsin, biz seniniz diye sevinçle haykırıyordu.

Bir harp malûlü : "Paşam,

cephede, burada ve her yerde her zaman seninle beraberiz!,, hitabında bulundu.

Bu sözler halka çok tesir etti. ve "Yaşasın yavuzumuz!,, avazesi bir an etrafı çnlattı.

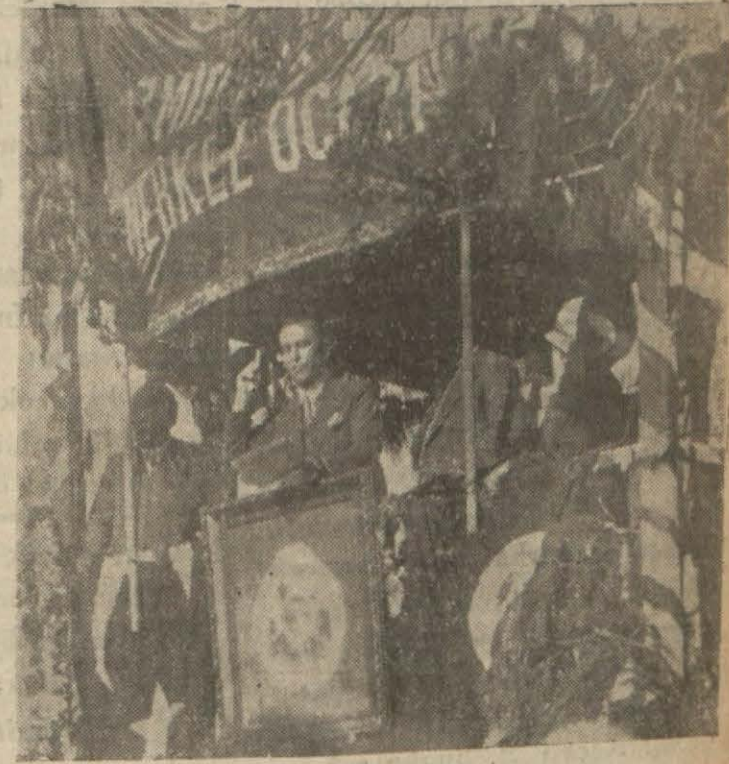
Ak sakallı bir ihtiyar ağlıyarak Paşamın ellerine sarıldı. Paşamın gözleri dolmuştu.

Paşa Hz. aynı tezahürat arasında istasyon methaline çıktı ve otomobiline Dahilive vekilimizi alarak, yolları kaphyan halkın alkışları arasında köşklere azimet buyurdular.

Serbest fırka reisi

Dün Balıkesire muvasalat etti

Balıkesir, 11 (Vakit)— Fethi B. bugün İzmirden buraya geldi. İstasyonda kendisini mahdut kimselerden mürekkep bir heyet karşıladı. Bunlar Serbest fırkanın Balıkesir idare heyeti mensuplarından Derviş İbrahim Şuuri, Derviş Hasan Hafız Apturrahim beylerle arkadaşları, akrabaları idi. Ekseriyetle çocuklardan ibaret

Fethi B. İzmirde nutkunu irat ederken

mahdut bir kalabalıkta merak saikasıyla istasyon haricinde bekleyordu. Fethi B. trenden inince doğrucu yeni fırkaya merkez ittihaz edilen idare heyeti azasından Hacı Mustafa efendinin dükkânı üstündeki odaya gitti. Burada kısa bir müddet oturduktan sonra belediyeyi, hükümeti ve kolorduyu ziyaret etti.

Fethi B. Derviş İbrahim Şuuri Beyin evine misafir edildi.

[Alt tarafı 6 inci sayfada]

Dahiliye müsteşarı geldi

Fırkalar kanun dairesinde istedikleri gibi propaganda yapabilirler

Müdahale mevzubahis değildir

Hilmi B.

Dahiliye vekâleti müsteşarı Hilmi ve İstanbul belediyesi memur müdürü Samih beyler dünkü konvansiyonel trenle Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Müsteşar bey Haydarpaşa istasyonunda vali muavini Fazlı belediye reis muavini Hâmit, Dahiliye vekâleti mahalli işler umum müdürü Nazif Beyler ve bazı dostları tarafından karşılanmıştır.

Hilmi Bey muharririmize şunları söylemiştir:

— İstanbula birkaç gün kalmak üzere geldim.

Cumartesi günü vilâyet makamına giderek belediye ile vilâyetin tevhidini dolayısıyla yapı-

lan teşkilâtı tetkik edeceğim.

Yeni belediye kanunu memleketin her tarafında tatbik olunmağa başlamış, yeni teşkilât her tarafta ikmal edilmiştir.

Bu kanunun faidelari zamanla anlaşılacaktır.

Tatbikat esnasında mahzur ve noksanlar görülecek olursa tabii lâzım gelen tedbirler alınacak ve halkın müşkülât çekmesine meydan verilmeyecektir. Dahiliye vekâleti müfettişleri vasıtasıyla yeni belediye kanununun sureti tatbikini ve bu kanuna göre yapılan teşkilâtı memleketin her tarafında teftiş ettirmektedir.

Tevhit dolayısıyla şikâyetler vaki olacak olursa bittabi ehemmiyetle nazarı itibara alınacak, her halde memleketin intizamını kaybetmesine ve işlerimizin geciktirilmesine meydan verilmeyecektir.

Yakında yapılacak belediye intihabatında bittabi hükümet uhdesine düşen murakabe vazifesini lâyık olduğu ehemmiyetle ifa edecek, şikâyete ve yolsuzluğa meydan verilmeyecektir.

Bu hususta vukubulan şikâyetler derhal tabkik olunacaktır. Fırkalar intihabatta kanun haricine çıkmamak şartile her türlü propagandayı yapabilirler. Kanun dairesinde tamamen serbesttirler.

Hiçbir müdahale mevzubahis solamaz.

Valiler arında bu sene hiç bir tebeddülât yapılmıyacaktır.

İstanbuldaki Serbest cümhuriyetçilere hediye getirdiğinin resmidir.

BUGÜN

12

SAYIFA

Serbest fırka lideri Fethi B. taraftar kazanmak için: "Ben vergileri tenzil edeceğim..", diyor. Eğer Fethi B. hakikaten vergileri tenzil edecek ise "vergi azaltacağım..", demezden evvel bugünkü bütçede mevcut olan masrafların hangileri fazla olduğunu göstermesi lâzımdır: «Ben masraf bütçesinin şu ve şu fasıllarını, şu ve şu maddelerini kaldıracam, buralara para sarfetmeyeceğim, bu suretle iktisat edeceğim paralar sayesinde varidat bütçesindeki filân veya falan vergilerden, şu veya bu suretle tenzilat yayacağım.» demelidir. İşte ancak bu şekilde söylenen bir sözdür ki vergiden ve devlet işinden anlıyanlar için bir manâ ifade edebilir. Aksi takdirde söylenen sözler tatbik kabiliyeti olmayan, ve hiçbir ciddi devlet adamının kulak vermesine imkân bulunmayan boş vaatlerden ibaret kalır.

Piyanko

Dün çekildi kazanan numaralar muntazam liste halinde (9)uncu sayıfadadır.

Dokuzuncu tertip tayyare piyankosu ikinci keşidesine dün Darülfünun konferans salonunda başlanmıştır.

Keşide saat on birde başlamış, üçe kadar 800 numara çekilmiştir

Dün büyük olarak 10,000 lira 51228 numaraya çıkmıştır.

İki onbin ve bir onbeşbin lira ikramiyeler bugüne kalmıştır. Keşideler bu sabah saat dokuzda devam olunacak, 700 numara çekilecektir. Dün çekilen numaraları sıraya konmuş bir liste halinde iç sayıfamızda bulabilirsiniz.

Fatihte itimadi Milli piyanko bayii Bürhanettin B. listemizin gösterdiği ikramiyeleri biletlerin ibrazında derhâl tekiye edeceklerdir.

Recep B. Ankarada

Ankara, 11 (telefon) — Nafia vekili Recep B. bugün şehrimize dönmüştür.

Ziyafet

Kâzım Pş. Hz. ne İzmirde verilen ziyafet pek samimî oldu

İzmir, 10 (A.A) — Bu gece Büyük Millet meclisi reisi Kazım Paşa Hazretlerinin şereflerine Belediye tarafından Türkocağı bahçesinde verilen ziyafet pek samimi olmuştur. Ocak bahçesinin diğer kısmını İzmirin kibar halkı ailelerle birlikte doldurmuşlardı. Ziyafet 12 de hitam bulmuştur. Ziyafete 20 meb'us kumanda heyeti şerin ileri gelenleri tüccarlar memurlar bulunmuştur. Gazi Hazretlerinin san'atkarane bir şekilde hazırlanan resmi tenvir edilince halk fevkalâde heyecanla alkışlamış, yaşa sesleri ve alkışlar dakikalarca sürmüştür.

Bursada

Kurtuluş yıldönümü hararetle tes'it edildi

Bursa, 11. (Vakit) — 11 Eylül Bursanın kurtuluş yıldönümüdür. Bu münasebetle bütün halkın, köylülerin iştirakile coşkun tezahürat yapıldı. Sabahleyin halâs ordusunun şehre girişine nazire olarak zafer 'alayı tertip olundu. Muhtelif kimseler tarafından nutuklar söylendi. Bu arada orduya hitaben irad olunan şükran nutkuna ordu erkânı harp reisi tarafından mukabele edildi.

Merasimin sonunda köylü kadınları tarafından sevkedilen kağı katırı halkın hissiyatını coşturdu, çok alkışlandı. Bu meyanda şehitliğe çelenk konma merasimi de yapıldı.

15 kuruşluk pul yapışacak

Kazanç vergisile mükellef olanların maliye şubelerinden almakta oldukları ruhsat ve unvan tezkirelerine 15 er kuruşluk pul yapıştırılması Defterdarlıktan maliye şubelerine bildirilmiştir.

Akvam cemiyeti

Amerikalıların itimadını kazanıyor

Cenevre, 10. (A.A.) — Akvam cemiyeti büyük meclisinin 11 inci içtima devresi başlamıştır. İlk celseye riyaset eden M. Zumesta, mevcut müşkülâta rağmen Akvam cemiyetine karşı gösterilen ve gittikçe artmakta bulunan itimadın tesirile geçen sene zarfında vücuda getirilmiş olan eserler hakkında izahat vermiştir. M. Zumesta, bilhassa sulha ait teşkilât ve iktisat meseleleri gibi iki mühim işin meclisin dikkatini celbe şayan olduğunu söylemiş, Kellogg muahedesiyle Akvam cemiyeti misakının telifi ve iktisadi faaliyetin tedrici bir surette müştereken tanzimi noktalarında anlaşma husulünün bu yolda mühim terakki adımları teşkil edeceğini ilâve etmiştir. M. Zumesta, daha 1926 senesinde Panama da toplanan kongrede M. Bolivianın bugünkü Akvam cemiyeti gibi bir teşekkül vücuda getirilmesini tavsiye ettiğini hatırlamış sulhun ve hakkın menfaatine hadim olan Akvam cemiyeti müessesesine Amerikalıların itimat göstermekte olduklarını beyan etmiştir.

Bir bomba fabrikası

Kalküta, 10. (A.A.) — Kalkütada bir bomba imalâthanesi ortaya çıkarıldığı haber alınmıştır. Biri kadın olmak üzere üç kişi tevkif edilmiştir.

Hindistanda feyezân

Bombay, 10. (A.A.) — Gayet şiddetli surette yağın yağmurlar nüfusca bazı zayıflara ve büyük maddî hasarlara sebep olmuştur. Yağmurdan hasıl olan sular vilâyet meclisleri için yapılan intihabat münasebetle rey sandıklarının kommasına mahsus olan yerleri istilâ etmiştir. Bu yüzden intihabatın tehirine mecburiyet hasıl olmuştur.

İzmirde maçlar

İzmir, 11. (A.A.) — Genç millî takımından bazı oyuncularla takviye edilerek İstanbuldan şehrimize gelen İstanbul Altınordu takımile yarınki cuma günü Altay ve pazar günü de İzmir Altınordu takımı maç yapacaklardır.

Mısırda komünizm

Kahire, 11. (A.A.) — Bu sabah Alman tebaasından bir şahıs tevkif edilmiştir. Tevkifine sebep olmak üzere mumaileyhin Mısırda komünist propagandası yapmak üzere Moskova tarafından gönderilmiş hususî bir memuru olduğu söyleniyor. Bir takım ecnebler de mumaileyhle sıkı münasebatta buldukları iddiasile tahtı tevkife alınmışlardır.

İngiliz tayyarelerine hücum

Simla, 11. (A.A.) — Hudutta Peivar mıntakasında erbabi kıyamdan 4 bin kadar kişi kütle halinde İngiliz tayyarelerine hücum etmişler ve ateş açmışlardır da bilâhare İngiliz takviye kışatı gelmiş ve onların siperlerini topa tutmuştur.

Ağrıda

Temizlik kat'î şeklini aldı

Ankara, 11 (A.A.) — Ağrı dağının garp, cenup ve şarkı tamamile eşkiyadan tathir edilmiştir. Yalnız büyük ağrının şimali şarkisindeki karlık ve kayahlara iltica ve istinat ederek nevidane mukavemet etmek isteyen son eşkiya kitlesi her taraftan kuşatılmıştır. 10-9-930 günü bu eşkiyaya karşı yapılan taarruzlarımız da muvaffakiyetle neticelenerek eşkiya meyzinin kilidi mesabesinde bulunan dört bin rakımındaki karlı dağlar da kıtaatımızın eline geçmiş ve eşkiya pek ağır zayıflara uğratılmıştır.

Asılsız şayialar

Atınada deveran eden şayialar Venizelosun seyahatine engel olmayacak

Atina 11 (Anek) — Son günlerde Türkiyenin vaziyeti dahiliyesi ve bir kabine tebeddülü vukuu ihtimali hakkında deveran eden asılsız şayialar üzerine M. Venizelos ile hariciye nazırı M. Mihalokopulosun Ankaraya seyahatlerinin akim kalması şayiisi çıkmıştır.

Bu şayanın aslı, esası yoktur. Dün hariciye nazırı vekilile Cenevrede bulunan M. Venizelos ile M. Mihalokopulos arasında cereyan eden muhabere neticesinde Ankara seyahatinin evcelce kararlaştırılmış olduğu vechile 20 teşrinievvelde icra edileceği alâkadar makamat tarafından tebliğ edilmiştir.

Ahmet Bey

"İşte oldu..", diyor..

Ankara, 11. (Telefon) — Ağa oğlu Ahmet B. bu sabah geldi. Meclise gitti. Meclisteki meb'uslar kendisini şiddetle tenkit ederek, "Sen Halk fırkası namzedi olarak meb'us oldun. Seni bu fırka meb'us yaptı. Nasıl oluyor da ayrılıyorsun..", sualini sordular. Ahmet B. sadece: "İşte oldu..", demekle iktifa etmiştir.

Fıkra:

Inhisarı İstemiyenler...

Fethi Bey, ya Manisadan, yahut Aydından geçerken peştemalli kadınlar bir ağızdan:

— Bizi kurtar, inhisarlar bizi mahvediyor! diye bağırıyorlar. Şu basit ağızlardan çıkan şu sade cümle bütün İzmir tezahürlerinin manasını anlatacak kadar belîğdir.

İstanbulun çarşafı kadını için bile meçhul olan inhisar kelimesini Aydınun peştemalli köylü kadını nereden biliyor?...

O temiz gönüllü kadın, hâlâ bunu bilmiyor ve kendisine kargadan klavuzların öğrettiği bu kelimeyi çoktan unutmuştur. Fakat biz kimlerin bu temiz vatandaşları zehirlediğini, kendi ihtiraslarına alet ettiğini biliyoruz.

Efendiler, ihtiraslarınızı kendiniz bağırınız; köylünün temiz ağızı hilka-tin ilk gününden dünyanın son gününe kadar temiz ve nezih kalacaktır.

Bir kaza...

Büyük şehirlerde hemen her gün kazalar olur. Bunları gazete sütunlarına geçiren gazeteler, yağmur yağmasından, rüzgâr esmesinden bahseder gibi sade ve heyecansız bir lisan kullanırlar.

Evveldi gün İzmirde Adliye vekilinin bindiği otodirezin de bir genci çığnemiş. Hiç şüphe yok ki, bir vatandaşın ölümüne sebep olan bu kaza karşısında her Türk teessür duymuştur. Fakat bir çok sokakları dar ve bozuk olan şehirlerimizde sık sık vukua gelen kazaları zabıta sütununa geçirmek itiyadında bulunan bir iki muhalefet gazetesi bu kazaya siyasi bir sui kast şekli verdiler.

Bu neşriyata göre, adeta, bu basit kaza Halk fırkasının, İsmet Paşa hükümetinin siyaseti yüzünden vukubulmuş bir felâkettir.

Bu gidişle yakında Dahiliye vekili nezle olsa, bu gazeteler, "Halk fırkası halkın sıhhatini tehdit ediyor..", diye bağıraraklar, Sıhhiye vekili ava gitse, "Halk fırkası memleket hayvanlarına sui kast yapıyor!..", yaygarasını basacaklar.

Bu ne garip tabiyedir?..

Karşı ve muhalif..

Serbest fırkanın ilk teşekkül günlerinde umumî kâtip Nuri Bey haklı bir endişe ile "Bizim fırkanızın adı muhalif fırka değil, karşı fırka olmalıdır..", demişti. Vukuat, Nuri Bege hak veriyor. Fakat, ne yazık ki, haddi zatında karşı olan bu fırka, bazı gazetelerin neşriyatı ile kopkoyu muhalif halini aldı...

VAKIT in tefrikası: 80

olur, çatacak yer arardı. Beşiktaşta Köyiçi meyhanelerini susta durdurmuştu. Çok sulu bir sarhoş olduğu için lâkabı Çamur Sadıktı. "Canım!, deyene "Canın çıkısın..", diye mukabele ederdi.

Meyhanede istimi alan Sadık Efendi, sağla solla kavga eder, yeni fayrap edilmiş bir lokomotif gibi ateş püskürerek evine gelirdi.

Sadık Efendi, bu kadar cıvık ve sarhoş olmasına rağmen evinin kapısından içeri girince derhal değişirdi. Sadık Efendi, sırtında taşıdığı aslan postekisini evinin kapısında bırakır, nekadar sarhoş olsa bu kapıda ayırdı. Her defasında kapıyı yavaşça, gürlütlü yapmaksızın itina ile açardı.

Merdivenleri helecana; kalbi küt küt vurarak çıkardı. Bu itinaya sebep, karısının uyanmaması idi. Çünkü Sadık Efendi Raziye Hanımdan kediye raslamış bir fare gibi titrerdi. Raziye Hanımın karşısındaki Sadık Efendiye kimse Beşiktaş meyhanelerini susta durduran Çamur Sadık diyemezdi. Karının amanı zamanı yoktu. Terliği kaptığı gibi Sadık efendinin neresine gelirse fırlatır, Hatta çok defalar kendisini gövüslüyüp oda kapısından dışarı çıkarırdı.

Sadık Efendinin Raziya Hanıma karşı şayanı hayret bir zafı vardı. Rüştü, pencere önünde kaç kereler, Raziye Hanımın kocasına ağız dolusu küfür savurduğunu ve sonra bunların Sadık Efendi tarafından küçük bir mukabele bile görmediğini işitmişti. Bu arada Sadık Efendinin ikide bir karısından tazalüm eden, bir daha erken geleceğini teyit ve temin eden sözlerini işitmeseydi, onun sızmış olduğuna hükmedecekti...

Rüştünün hayatı, bu müşaheler önünde yeknesak bir surette geçiyordu. Nöbetçi olduğu gecelerin ertesi günleri öğleye doğru uyanıyordu. Biraz bir şey yedikten sonra bazan kahveye çıkıyor, bazan karakola uğruyordu. Bazı günler akşama kadar kahvede pineklemeden canı çıkıyordu.

Hâlâ karısına rasgeleceğine ve çocuğunu bulacağına karşı içinde sönmiyen bir iman vardı. İşi olmadığı günler, yarım saat bir saat kadar Karaköy köprüsünün küpeşesine dayanır; gelen geçeni seyredirdi.

Bu müşahedenin onda hasıl ettiği tesir, bir Babil kulesinin muvacehesinde bulunan bir adamın edindiği tesirden farksızdı. Karşısında akan bir şehir halkı değil, beş kit'ai arz sekeneşi idi. Bu kaldırımlardadırki fes şapka, sanki kasket bir istif halinde akıyordu. Ve geçen insanlar, beş kit'ai arz sekeneşinin konuştuğu lisanla konuşuyorlardı.

Rüştü, met ve cezri andıran bu insan akışını seyrede ede geçen insanların yüzlerinden tabiatlarını, mizaçlarını öğrenmişti. Hiç tanımadığı bu insanlardan hangisi mükedderdir, hangisi şen ve mes'uttur, hepsini âdeta yakın bir ahpabı, yakın bir komşusu gibi buluyordu.

Burada bazen o kadar dalyor, o kadar kendinden geçiyordu ki, buraya gelişindeki asıl maksadı unutup ve kendisini kaybediyordu. Bu kadar müşahede ve asa-

yişlerine rağmen karısını bulmak şöyle dursun ona benziyene bile rastgelmliyordu. O zaman ruhunun içine derin ve hudutsuz bir ümitsizlik çöküyor, meysus bir halde şehrin insan hercü merci arasında Beşiktaş yolunu tutuyordu.

Her defasında ümit içinde yürüttüğü bu yoldan gene her defasında akşam saatlerinde ümitsizlik içinde avdet ederdi. Bu akşam saatleri, Rüştünün en fazla ıztırap ve elem duyduğu saatlerdi. Bu saatlerde ruhunun içine gurbette bulunan bir adamın garipliği çökerdi.

Şu dakikada, tehalük ve heyecan içinde evlerine avdet eden şu sürü sürü insanlar, ötede kendilerini bekliyenlerin bulunduğunu düşünerek mes'ut ve bahtiyar olarak onların yanına biran evvel varmak için koşuyorlardı. Halbuki ötede kendisini melâl (Bitmedi)

101 kişi ile mülâkat ... Dede ile torunları

— 26 —

Senede hiç olmazsa beş defa V.... Beyin ziyaretine giderim. Ne çelebi bir zat! Alafrangayı sever, alaturkadan anlar, hoş görüştür, kıbar bir tip. Yegâne cinayeti on yedi torun sahibi olmasa, ve gece gündüz bu mahlûklarla uğraşması, yorulmasdır.

Şayfiyesi mükemmeldir. Nezdine gittim. Çocuklar, babaları gibi, büyük babamın etrafında dönüyorlar. Bu bir ev değil, bir mektep. Bir raddeye geldi ki V.... Bey:

— Haydi! Defolup gidiniz, misafirim geldi, konuşacağım, dedi.

İrili, ufaklı, boy boy torunlarını huzurundan kovdu.

Torun çiftliği, torun "hârâ.. s. İhtiyarın şikâyeti çok... Zürriyeti kendisini üzüyorlar:

— Ah, azızim, nasıl meramımı ifade edeyim? Bundan evvelki devirlerde, baba ile oğul, dede ile torun arasındaki fasıla, mesafe, her ne dersiniz deyiniz, şimdiki kadar geniş değildi. Oğul, mi-zacen, tab'an babaya, dedeye çok benzardı. Şimdi öyle mi ya? Ben bir sultan Mahmut devri döküntüsü, bizim on yedi yaşındaki benzedenin oğlu bir Amerikalı.... Birbirimizin dilini anlamakta hayli müşkülât çekiyoruz.

Benim fena dediklerime, o:

— Yoooc, dedeciğim, bundan güzel bir şey olamaz; diyor.

Kendimi ve dedemle olan münasebetimi düşünüyorum! Edep, terbiye, saygı vardı. Evlendim, çoluk çocuk sahibi oldum da hâlâ kaynatamın huzurunda bütün içemedim.

Onların sözlerini kesmek ne hadime... Hatta bir şey sorulmadıkça ağzımı bile açmazdım. O nesil hep böyleydi: Terbiye devri.

Bizim küçük dün geldi, pek samimi bir dille bana anlatıyor:

— Büyük babacığım, ah, dün bizimle beraber sinemaya gelseydin... Ah, B. Dove ne güzel kadın... Rol pek hoşta; dedeciğim. Kızın hem kocası var, hem de iki sevgilisi... Kocasını avutmak için çırpındı. Mahzende dostunu bekledi. Gece yarısı. Bir şişe şampanya açtılar. Soyüş de yiyorlardı. Sonra öpüştiler. Hem ne öpüşme, vallahi, dedeciğim, dostunun dudakları B. Dove'un dudaklarından beş dakika ayrılmadı. Fakat, evvâh, kocası buz dolabının ardında bekliyormuş... Karısını onun koynunda yakaladı...

— Yumurcak, hımrız, rezil... dedim. Tekdirimin sebebi anlamadı:

— Ne yaptım da beni paylıyorsun, dedeciğim?

— Daha ne?

Çocuk şaşırıp, etrafına baktı. Gene anlamadı.

— Bu ne terbiyesiz sözler!

— Ben hiç bir terbiyesiz söz söylemedim. Ne dedim?

— Ne bu tasvirler?

— Sinemadaki onyünü naklediyo-

rum, dedeciğim. Ondan ibaret.

— Ne pis şey o?

— Vallahi pek iyi; pis değil.

Ne kadar çıkışsam boş; oğlan bu manzaranın kötü olduğunu anlamıyor.

Ne buyurursunuz? Kız kardeşi de aynı saffetle oyunu anlatıyor. O da o meslekte.

— Ne güzel erkek!

— Sus! Edepsiz...

Kız anlamıyor, ve tekdiri azıtsam beni bir kat daha bunaklıkla itham edecek. Bu çocuklar gizli şeylerin âlimidir. Bilmedikleri kalmamış. Ebeliği bile biliyorlar. Acaba bizim zürriyet mi böyle cıvık, müterredî? dedim, şüpheye düştüm. Meğer bütün sinema ve spor nesli böyle. Bacak kadar yumurcaklar "dünya güzeli, müsabakasına hazırlanıyorlar.

13 yaşındaki: — Ah! şu bacakların çarpık olmasaydı; yüzüme bak, ne şirin....

12 yaşındaki: — Ben gelecek baharda serbes olacağım, kaşlarını traş edeceğim.

Sporda her nevi vücutları hemen hemen çıplak görüyorlar. Plâjda daha beter.

Sinemada en smaim vak'aların şahidi oluyorlar.

Bizim devirde 1.— Sinema; 2.— spor; 3.— plâj; 4.— cinayi romanlar yoktu. Biz başka türlü yetiştik. Onlar başka milletten.

.... — Beyefendi, ne buyurursunuz? Geçen gün bir eski aşına ile Tepebağında bir birahaneye gittik. İki herif bir masanın etrafında görüşüyorlardı. Pek az sonra iki çocuk gelip, bunların masalarına oturdu. Biri beş, öteki altı yaşlarında olmalı. Kendilerine likör kadehi ile bira getirdiler. Birayı içiyorlar, meze yiyorlar ve garsona tecrübeli bir işaret yaparak biraları tazeleniyorlardı. Beş yaşındaki kız, tecrübeli bir orospu gibi pudralı. Oğlan da kaşerlenmiş bir zendusta benziyordu.

Şimdi bu ucubelerin büyüdülerinde yapacakları hezeyanları düşünün.

Kısa etek, çıplak göğüs, bacak, hatıra ayak, kol, artık bedende bir gizli ci-het bırakmadı. Çocuklarımızın bilmedikleri yok. Anlamadığımız varsa kendilerine sorun.

İşte, azızim, şu kısa ömrümün içinde tebeddüllerin en yamanına şahit oluyorum. Bizim torunlar beni değil, babalarımı, analarımı anlamıyorlar. Üçü-çüler değişmiş. Kızlar, sofrada, hem içki çekiyorlar, hem büyüklerin huzurunda ne gibi kocaya "tahammül, edebileceklerini anlatıyorlar. — Ey büyük annem! Mezardan iki saat için çık da torununun torunları ile biraz teşerrüf buyur!

Dans ve dans, dans ve dans.

Behçet B.

T. I. müdürü Suriyeye gidiyor

Şuriyede bütün inhisarı tarafından yapılacak bütün imalât fabrikası hakkında tetkikatta bulunmak üzere umumî müdür Behçet Bey cumartesi günü Suriyeye gidecektir. Bu tetkikatın on gün devam edeceği tahmin edilmektedir.

Bar ve bar, bar ve bar. Varyete ve varyete, varyete ve varyete.

Belki de biraz sinema ve spor: İşte genç kız dimağlarında yüzen izmaritler.

Otomobile gidiyoruz, belki kırk kişi bizim hafide hanıma selâm verdiler.

— Kızım bu beyler kim?

— Ahmet Bey, Mehmet Bey, Hasan Bey, Hüseyin Bey, Ali Bey, Veli Bey, v.s., beyler.

— Ne de çok bildiklerin var!

— A.... Dedeciğim, her şeye mi itiraz... Offff....

Zihniyet büsbütün değişti; eğlencelerin mahiyeti başkalaştı. Zevk ayrı...

Biz, hayatta olmakla beraber onlar için ölmüşlerdeniz, tarihe ait bir takım simalarınız, öyle tipler ki zerrece ehemmiyetlerimiz yoktur. Yalnız bir noktadan yüzümüze bakmağa tenezzül edebilirler: O da kendilerine para yetiştirdiğimiz için. Bu cihet olmasa analık, babalık, dedelik, ninelik, mülğadır; örfen mülğadır!

Anladınız mı, mevîlâna?

Devamla: — Şu şartlar altında itaat, riayet, hürmet mefhumları cezalı bir surette değişmiştir. Hürriyet, hürriyet ve hürriyet.

Piyasası olmıyan bir şey: Nasihat ve öğüt.

Çocuk babamın dilini anlamıyor, nerede kaldı ki onun nasihatı mucibince hareket etsin, yetişsin.

Bizden evvelki devirlerde çocukları analar, babalar, büyükler yetiştirirdi ve bunun içindir ki nesiller arasında kafa farkı müthiş değildi.

Lâkin gelecek batın, dikkat buyurunuz, bize hiç benzemeyecek... alelâcayıp bir batın olacak. Tarihin en dolambaç noktasındayız. Kim bilir? Çamlar bardak mı, yoksa bardaklar çam mı oluyor? Kadımlar hak sahibi oldu. Meb'us olacaktılar. Çocuklar da o yolu tuttular. Her halde tekâmül hızını almadan bir sukuta şahit olacağız gibi. Efendim, memleketimiz namma teessüf ediyorum, üzüliyorum!

Söze giriştim:

— Beyefendi, lüzumundan ziyade ne teessür, ne teessüf! Bu hal bize mahsus ve münhasır değildir. Dünyanın her tarafı sinema devrinde.

Analık, babalık da inen kuvvetlerden biri. Bakalım yeni âlem hangi temeller üzerine kurulacak?

Celâl Nuri

Sarih olalım!

Iddia eden ispat eder!

Gazi Hazretlerinin Serbest Cumhuriyet Fırkasından olduğuna dair çıkarılan propagandaları tekzipten sonra, Cumhuriyet Halk Fırkasının Umumi reisi olduklarına, ancak Reiscümhur oldukları için bitaraf bulduklarına dair neşir buyurdıkları izahnameden bahseden bir sabah gazetesi, bu beyanata göre zanların tashih edildiğini söyleyerek şu satırları yazıyor:

"Ancak bu beyanatın meydana getirdiği vaziyet üzerine bir cihetin daha tenviri icap eder zannımdayım.

Serbest Cumhuriyet fırkasının beyannamelerinden erkânının nutuklarından, taraftarı olan gazetelerin neşriyatından ve nihayet halk arasındaki şayialardan anlaşıldığına göre hükümet ve Cumhuriyet Halk Fırkası kuvvetinden memleketin ve halkın zararına şahsi menfaatler temin edilmiş, büyük paralar, servetler kazanılmış. Öyle ki pek yakın mazide servet namma habbesi, Türkiyede veya Nevyork, Londra ve Paris borsalarında belli başlı bir güne ticaret, san'at ve sarraflık işi olmıyanların yüz binlerce lirası varmış ve gene yüz binlerce lira kıymetinde apartmanlar, hanlar, palaslar almakta ve yaptırmakta imişler.

Serbest Cumhuriyet Fırkası henüz iktidar mevkiine geçmemiş olduğundan rivayet edilen ve sefaleti gündem güne arttığı söylenen halkın gözüne batığı zannolunan bütün bu hallerin vukuun Cumhuriyet Halk Fırkasının ve onun teşkil ettiği hükümetin zamanı idaresine tesadüf ediyor.

Binaenaleyh Serbest Cumhuriyet Fırkasının beyannameleri, erkânının nutukları, taraftarı olan gazetelerin neşriyatı ve nihayet halk arasındaki şayialar doğru mudur? yalan mıdır? Doğru ise, asırların pek nadir yetiştirdiğine bizim de, ağyarın da kani olduğu o büyük ve müstesna şahsiyet yani Gazi bu haller için ne fikirdedir?

Yalansa, hakikat neden delâille halka ve âleme bildirilip ispat edilmeyerek İsmet Paşa gibi hakikaten her hususta ismet sahibi temiz bir harp ve devlet adamı ve onun istinat ettiği kuvvet ve teşekküller suizan altında bırakılmaktadırlar?..

Bu istizahı takip eden satırlarda, okuduğumuz kabiliyetten beklenirdi ki istizahlarını bilfiil fırka riyasetinde de lunmadıkları, kendi gazetelerinde de yazılan ve reiscümhurluk gibi haddi zatında gayrimes'ul bir mevkide bulunan "en büyük Türke, böyle bir sual tevcih etmesinler.

Bu istizah sahibi takdir eder ki Halk Fırkası hükümeti zamanında ve onun kuvvetini suiistimal ederek memleket ve halk zararına şahsi menfaatler temin etmekle zan altında bulunanlar varsa bunları göstermek bu zanda bulunanlara düşen bir memleket vazifesidir.

Bu vazifeyi yapmıyanlar, halka zarar vermekte o suiistimali yapanlara aşağı kalmazlar.

Halk Fırkası ve hükümeti, iktidarda bulunduğu seneler içinde servet peyda etmiş olanların listesini yazıp mahkeme vermeyorsa elbette mazur görülür.

Dünyanın neresinde böyle bir hareket beklenir?

Zannedenler hiç değilse kimden, kimlerden şüphe ettiklerini söylerler. Asılolan iddia edenin ispat ile mükellef olmasıdır.

Haydi biz, bir derece daha ilerî gidelim: Hiç değilse zannedilenler malûm olmamalı mıdır?

İşte ben, bir Halk Fırkası mensubu kendimi hükümet ve fırka kuvvetini kullanır bir adam farzederek, bu zatın bütün işittiklerini muzır propagandalar çirkin kışkıncıklar ve nefsanîyetlerde toplanmış bir cereyan sayıyorum ve to-puna birden "Yalandır, yalan söylüyorlar!.. diyorum. Bu zanda bulunanlar bu zannın intişarına alet olanlar, bu zannın kime matuf olduğunu namuslu adamlara düşen bir açıklıkla ortaya koyup ispat etmemeli mi? Hiç değilse Siz, siz, şunu ve şunu elde etmişsiniz bunları nereden aldınız, diye onları ispatta davet etmemeli mi?

Bir hükümet ve fırka kuvvetlerinin temas mevkiinde olanları böyle zannolmak reva mıdır? Bu hareketin aksi tesirinden kim mes'ul olur? asıl bunu "millet zararına ceplerini dol-duranlar, diyenlerin izah etmesi lâzım gelmez mi?

Yunan sefiri

Müzakerat hakkında ue diyor

Yunan sefiri M. Polihronyadis dün bir muharririmize :

— Ticaret mukavelesi müzakeratına Ankarada başlanmıştır.

Müzakerat iyi bir safhada devam ediyor. Mukavele bir aya kadar hazırlanacak ve başvekilimizin Türkiyeyi ziyareti esnasında bizzat M. Venizelos tarafından imzalanacaktır. Demistir.

— Zannedirim, efendim!

— Eğer bir yabancı pencereyi vursa mösyö Benson evvelâ takma saçlarını takar, sonra kapıyı açardı. Böyle düşünmüyor musunuz?

— Şüphesiz.

— O gece kapının çalınmadığına eminsiniz değil mi?

— Evet.

— Merdiven başında aydınlık var mı idi?

— Hayır!

— M. Benson kimin vurduğunu görmek için dışarı baksa geleni tanıyabilir mi idi?

— Tahmin etmiyorum.

— Kapı açılmadan dışarı görülebilir mi?

— Hayır.

— Buna göre gelenin sesini maktulün tanıması icap eder, değil mi?

— Öyle!

(Bitmedi)

" VAKIT "ın tefrikası 59

BU KADIN KATİL DEĞİL

Yazan: S. S. Van Dayn
da size rehberlik etmek lâzımgeliyordu.

Önümüzden boş bir otomobile geçiyordu. Vans seslendi. Bindik. Emretti:

— Kırkinci cadde, 87 numaral

Sonra markamın kulağına frıaldadı:

— Madam Platz ile ufak bir mülâkat yapacağız. Bunu müteakip esrarımı ifşa edeceğim! hazır olun.

— 21 —

19 Haziran çarşamba saat 5,5 Madam Platz bizi görünce bermutat suratını astı. Pek bitkin görünüyordu. Yüzü elem

Nakleden: Ömer Fehmi ve ıstırap çizgileri ile dolmuştu. Beraber ikamete memur polisten hergün gazeteleri muntazaman okuduğunu, bilhassa tahkikat safhalarını takip ettiğini öğrendik.

İhtiyar kadın salona bizim vü-cudumuzdan haberdar değilmiş gibi girdi. Vansın gösterdiği iskemleye oturdu ve gayri müteharrik, öylece beklemeğe başladı. Saklamak istediği bir sır varmış da bunu Vansın bildiğini anlamış gibi gözlerini bilhassa ondan kaçıyordu.

Vans çok bekletmeden söze başladı:

— Madam Platz, mösyö Ben-

son takma saçlarına meraklı mı idi? Hiç onları takmadan dostlarını kabul ettiği olur mu idi?

— Hayır, hiçbir zaman!

— İyi düşünün. Kimseyi çıplak başla kabul ettiğini hatırlamıyorsunuz, demek?

— Ha... bakın, hatırıma geldi... Yalnız bir defa ihtiyar miralay Ostrander gelmişti. Ona başının çıplaklığını göstermek için takma saçları çıkardığını gördüm. Ama miralay, efendinin çok eski bir dostu idi. Vaktile bir evde oturmuşlar.

— Miralaydan başka!

— Hatırlamıyorum.

— İş gördüğü adamlar gelirlerse?

— M. Benson onlardan çok çekinirdi. Tıpkı yabancılar gibi. Bu salonda bulunduğu zaman bazen hava sıcak olur, ferahlamak için saçları çıkarırdı. Bu zamanlar şu köşedeki pencerenin perdesini kemali dikkatle

örtterdi. Biliyorsunuz ya sokak kapısını çalmak için gelen bir adam bu pencereden içersini mükemmelen görebilir.

—Bakın, çok mühim bir nokta... Madam demek sokak kapısının önünde duran bir adam bu pencereyi vurursa salonda oturanın nazarı dikkatini celbedebilir!

— Hem de kolaylıkla... Hatta bir gön benim başıma bile geldi sokağa çıkmıştım. Geri döndüğüm zaman bir de ne baka-yım, anahtarını almayı unutmuş muyum? Bereket efendi içerde idi. Vurdum, açtı.

— Kim bilir, belki katil de bu suretle girmiştir.

— Belki efendim.

— Fakat Madam, kapının ziline çalınarak içeri girmek için pencereyi tıkırdatan bir adam mutlak mösyö Bensonun yakın tanıdıklarından biri olmak gerektir, değil mi?

VAKIT

SUTUNLARDA
SEYAHAT

İzmirdeki grevler

İzmirli hemşeriler; sizin saadatiniz fırka mücadelelerinden istifade ederek iş mevsiminde hepimizi işsizliğe sevkedenleri dinlemekte değildir. Gerek amele, gerek ticaretaneler için bu saadet, içine girdiğimiz ihracat aylarında mümkün olduğu kadar harice fazla mal göndermektedir. Hususî menfaatlerini memleketin siyasi ve iktisadî hevasını bulandırmakta arıyanların tahriklerine sakın aldanmayınız. İzmirde başlayan grevlerin devamına bütün varlığınızla mâni olunuz ve bir daha teker-rür etmemesine çalışınız.

Son günlerde İzmirde vuku bulan hadiseler arasında nazarı dikkati celbeden bir cihet amele grevleridir. Ticaret hayatımızda işsizlikten, iktisadiyat sahasında sıkıntıdan en yüksek feryatlar ile şikâyet edildiği bir sırada Anadolu'nun bu yegâne ihracat limanı olan İzmirde liman amelesinin, incir amelesinin grevlerinden bahsedilmesi nekadar elîmdir!

Geçen sene teşrinlerinden beri memleketimizde muhtelif esbap ve avamîl neticesi olarak tesirleri artan iktisadî buhranlara karşı en mühim çarelerden biri millî istihlalâtımızın vaktü zamanında ecnebi memleketlere ihraç edilmesi, buna mukabil o memleketlerden kambiyo celbolunması idi. Bunun için yedi sekiz aydan beri bütün memleket bugünleri bekliyordu. Nihayet eylül ayı ile beraber beklediğimiz ümit günleri geldi. İzmirde, Samsunda, diğer bazı yerlerdeki iyi bütün satışları içimize ferah vermeğe başlamıştı. O kadar ki hariçten giren kambiyoalarm ani surette tehacümü karşısında Mısırda ettiği kadar Türk parası bulunamadığı için piyasa makûs bir sıkıntıya düşmüş bulunuyordu.

İstetam böyle bir zamandadır ki İzmir muhitinde zuhur eden fırka mücadelelerinin aksi tesiri olarak bir takım amele grevleri meydana çıkıyor. Limanda ihracat hareketleri birden bire duruyor. Bir kaç hafta içinde İzmirden çıkarak hariçten altın şeklinde memlekete avdet edecek ve müstahsil vatandaşlarımızın ceplerine girecek olan mallar oldukları yerlerde kalmak ve çürümek tehlikesine maruz bulunuyor!

Böyle bir manzara önünde insanın elem ve teassür hissetmemesi mümkün müdür?

Bizim uzaktan edindiğimiz fikir ve kanaate göre İzmirde zuhur eden bu grevler doğrudan doğruya mahallî fırkacaların tahriki eseri değildir. Çünkü bu grevlerde ne fırkacaların, ne de amelenin eline geçecek bir faide yoktur. Fakat İzmir muhitinde zuhur eden fırka mücadeleleri amele üzerinde icrayı tesir eden bir takım tahrikât unsurlarının faaliyete geçmeleri için müsaait bir zemin hazırlamıştır. Bu müsaait zemin üzerinde çalışan fesat amillerinin teşviki ve müdahalesi neticesi olarak mevzubahis grevler vuku gelmiştir. Halbuki iktisadî buhran içinde olan bir memleket için amele grevi demek yangın alevleri üzerine su yerine petrol dökmekten başka bir şey değildir.

Zannediyoruz ki güzel İzmirin akli başında olan vatanperver ahalisi bu grevlerdeki umumî zarar ve tehlikeyi derhal görmüş, bu fenalığın bir an evvel önüne geçmek için

Bir müjde

Gazetelerde okudum, Paşabahçe limanında asrî bir kömür deposu yapılmasına karar verilmiş. Bu haber, belki bir çoklarının gözüne bile ilişmemiştir, belki de görenler, bunun ne büyük bir müjde olduğunun farkına varmamışlardır.

Halbuki haber hakikaten müjdedir. Bakınız niçin:

Bundan epey evvel bir akşam Kuruçeşmeli bir dostumta kalmıştım. Mevsim yazdı ve hava lodostu. Sıcaktan bunalmamak için pencereleri açmıştım. Sis kadar ince cibinliğin ürpermelerini seyrede ede dalmışım. Ertesi sabah giyinirken gömleğimi görünce aklım başımdan gitti. Sakız gibi astığım zavallı gömlek bir kömür amelesinin mintanına dönmüştü. Ne yapacağımı şaşırarak düşünürken ev sahibi hatırlamı sormıya geldi. Halimi görünce:

— Ayy! Dedi, affet akşam yatarken sana pencereyi kapamanı tenbih etmeyi unuttum.

Bir şey anlamamıştım.

O, ilâve etti:

— Kapatmak ta pek işe yaramaz ya, neyse hiç olmazsa bu kadar kirlenmezdi.

Yatak örtüleri, o canım cibinlik te esmer bir bulutla kaplanmıştı. Meğer bütün bu pislik komşu kömür depolarının marifeti imiş. Hele biraz poyrazlı, lodoslu havalarda, rüzgâr kömür tozu dalgaları halinde uçar, açık bulduğu yerleri maskaraya çevirmiş.

Dostum bir taraftan:

— Aman elini sürme diye ihtar ediyor bir taraftan da balkonda gömleğimi, elbiselerimi silkeletiyordu.

Arnavutköyü bütün dünyanın övdüğü, met ede ede bitiremediği, dünya cenneti, melekler yuvası diye andığı Boğaziçinin başladığı bir yerdir.

Duru, derin ve ter temiz, ırmak gibi akıntılı, bulunmazbir denizim kucakladığı kıyılar, hakikaten verilen isimlere lâyıktır. Fakat, ona yelken gibi uzaktan bakmak şartı ile kıyılara yaklaşınca, sefaleti gözleri yakar. Yangın bakımsızlık, orayı yakan eski aile zenginliklerinin bitiştiği zaten Boğaziçini bir devlet düşkünlü haline getirmişti.

Hiç olmazsa ona kendi elimizle şu kapkara kömür damgasını vurmasaydıkl..

Sonra bu kömür depoları sade bir süs işi de değildir.

Oradaki halk sandıklarındaki çamaşırlarını bile kirlenmekten kurtaramıyorlar. Göğüslerinin halini ise artık siz düşününüz. Bunun için değil midir ki son haberi bir müjde gibi karşılıyorz!

Seyyah

umumî tedbirler almağa başlamıştı.

İzmir gibi müstahsil yerlerin iktisadî sıkıntıdan kurtulması için bir takım hayalî çareler arkasında koşanlar aldandıklarını pek çabuk anlıyacaktırlar. Bu çare siyasi fırka mücadeleleriyle vakit geçirmekte değil, ancak doğrudan doğruya istihlalâtımızdan azamî derecede istifade edebilmektedir. Kezalik İzmir amelesi için de hakikî menfaat bir kaç gün çift yevmiye ile çalışmakta değil, tek yevmiye almakta, fakat

GELİŞİ
GÜZEL

Bir buçuk kilo su

Belediye reis muavini Hâmit B. Kakıköyünde yeni açılan çeşmenin başında irat ettiği nutukta bu çeşmelerin Kadıköyü halkına günde bir buçuk kilo su verebileceğini söylemiş.

Bu nutku gazetelerde okuyan bir keyif ehli:

— Suphanallah, demiş, adam başına bir buçuk kilo su nedir? rakı mı bu?

*

Evlenmemiş anneler

Evelki gün toplanan Kadın birliği muhtelif meseleler arasında evlenmemiş annelerin vaziyetini de görüşmüş.

Fena değil, fakat hatırlamıza evlenmemiş anne olarak yalnız Hazreti Meryem geliyor.

*

İşaretler

Bizim gazetede "İşaretler" sütunu altında "S. E." imzasını görüyorsunuz.

Bu rümuza bir Frenk "Son excellence" okumuş. Bazıları da Selâhattin Enise:

— Bu yazıları sen mi yazıyorsun? diye soruyorlarmış.

Bütün bu merak sahiplerini meraktan kurtarmak için haber verelim ki bu işaretler Sadri Etem Beyin kaleminden çıkar.

Toplu İşine

Bir tetkik

Yunanistana neler ihraç ediyoruz?

Dün sabah Ticaret odası idare heyeti fevkalâde bir içtima aktederek Türk - Yunan ticaret muahedesi hakkında oda ticaret Raportörlüğü tarafından hazırlanan tetkik raporunun müzakere etti. Bu raporun açılmasına hükûmete takdim edilmesine karar verildi. Bu rapora nazaran yunanistana başlıca ihracatımız hububat, canlı hayvanlar, peynir yumurta, kereste, maden kömürü, yapağı Pamuk taze ve tuzlu balıktan ibaret olduğu ve Yunanistanda çamaşır sabunu, bal, badem gibi maddeler olduğudermeyan edilmektedir. Raporda Yunanistanla olan ticaretimizin takviyesi hakkında mütaalealar serdedilmiştir.

İtalyan tayyareleri

Yakında şehrimize bir filo geliyor

Eylülün yirmisinde dokuz avcı ve bir bombardıman tayyaresinden mürekkep bir italyan filosu şehrimize gelecektir.

Koproni sisteminde ikişer motörlü olan tayyareler Romanyada yapılacak olan beynelmilel tayyare müsabakalarına iştirak etmekten sonra üç gün kalmak üzere şehrimize geleceklerdir.

Tayyarelerin Türk hududu dahiline girebilmeleri için lâzımgelen müsaade hükûmetimizden alınmıştır.

Tayyareler iki gün sonra Romadan hareket edeceklerdir.

devamlı surette iş bulmaktadır.

Binaenaleyh İzmirli vatandaşlarımızın aklı başında olanları her çareye baş vurarak yollarından şaşrtılmağa çalışılan amelenin zihinlerine bu hakikatleri yerleştirmek vazifesini üzerlerine almalıdır. Ve memleketin temiz evlâtlarını fesat unsurlarının ifğal tuzaklarına düşmekten kurtarmalıdır.

Mehmet Asım

KIZIL

YAZAN: Omer Rıza

GÖMLEK

Fesat propagandası
Her tarafta neşrolunuyordu

— 5 —

Sebe oğlu, son derece ihtiyatla hareket ettiği halde burada da hükûmetin gözünden kaçmamış, esasen dahili fitneden korkan hükûmet, onu süratle yakalamış ve kendi vilâyetinin hududu haricine atmıştı. Fakat Sebe oğlu talimat vermediği fırsat bulmuştu.

Sebe oğlu buradan Şama gitmiş, fakat burada bir şey yapamamıştı. Buradaki hükûmet son derece kuvvetli, son derece muntazam ve her tarafa hâkimdi. Muaviye burada memnuniyetsizlik hâsıl edecek bir behane bırakmıyordu. Onun dahiyane idaresi, halkı mütemadiyen yükseltiyor ve onu huzur içinde yaşıtıyordu.

Sebe oğlu buraya göndirdiği Meymun oğlunu yanına almış ve Mısırda hareket etmişti. Kendisi buralarda yerleşecek ve başladığı hareketi buradan idare edecekti.

Sebe oğlunun en çok muvaffak olduğu muhit Mısır'dı. Burası âdeta gayri memnunların toplandıkları yerdı. Servet sahibi olanların servetine haset edenler, hükûmetten memuriyet alamadıkları için muğber olanlar, menfaatleri su ve ya bu şekilde muhtel olanlar, hükûmetin hattı hareketini zühtü takvalarına münafi görenlerden bir çokları burada bulunuyorlardı. Yalnız bunları toplıyan ve bir araya getiren kimses yoktu. Sebe oğlu bunu yapmak istedi. İbni Sebe, her şeyden evvel, hafi cemiyetin bir temelini de buraya attı. Ve hükûmet aleyhindeki propagandasına en vâsi mihyasta başladı. Onun Medinede, Basrada, Kûfede, Şamda öğrendiği bütün mesail, bütün hurda teferruat, ona yardım ediyordu. Onun yaptığı ve yapacağı propaganda gayri memnunların yalnız bir sınıfına hitap etmeyecekti. Hepsini onun etrafında tophıyacaktı. Memuriyet alamadıklarından muğber olanlar, kabilecilik hissine uyarak memleket başında bulunan Emevilere husumet besleyenler, Araplıktan başka bir kavmiyete men supoldukları halde arap tabiiyetine girmekten memnun olmıyanlar, islâmiyeten başka bir dine salık oldukları halde islâmiyete girerek eski dinî akidelerini bırakmaktan sıkıntı duyanlar, devletin başında bulunan Hz. Osman'dan başka şahsiyetleri devlet başına getirmek ve onların himayesile emellerine varmak isteyenler, elhasıl uzaktan, yakından, hükûmet aleyhinde meş'ur, gayri meş'ur aleyhtarlık duyanların hepsi onun propagandasına tâbi olacak, hepsi de kendi emellerine hizmet ediyormuş gibi ona hizmet edecek, onun tertip ettiği sui kasdı icra edeceklerdi.

Bu ne yaman bir hareketti. Fakat Sebe oğlu, bu hareketi hazırlıyacak ve idare edecek kafaya sahipti. Esasen onun en mühim merkezlerde gizli teşekkülleri kurulmuş, onun verdiği talimat dairelerinde çalışmağa başlamıştı.

Fakat onun en kuvvetli teşkilâtı Mısırda idi. Burada ona çok mühim şahsiyetler iltihak etmişti. Bunların biri Hz. Ebubekirin oğlu Mehmetti. Bu genç, Hz. Ebubekirin son demlerinde doğmuş, babasının irtihalinden sonra valdesinin Hz. Ali ile evlenmesine mebni Hz. Ali'nin evinde yetişmişti. Mehmet, büyüdükten sonra Emevilere mensup olan gençlerin büyük memuriyetlerde bulduklarını görerek o da aynı şekilde iş istemiş, fakat alamamıştı. Kendisi evinde yetiştiği, kendisini baba tanıdığı Hz. Aliye son derece merbut bulunuyor ve o-

nun devlet başına gelmesini istiyordu. İbni Sebe, Ebubekirin oğlu Mehmedî kolaylıkla avlamıştı. Ona benzeniyen bir diğeri abu Huzayfe'nin oğlu Mehmetti. O da memuriyet istemiş, alamayınca Medineden çıkmış ve Mısırda hükûmet aleyhinde çalışmağa başlamıştı. O da Sebe oğlunun teşkilâtına iltihak etmişti. Bunlardan başka Mısırda sözü geçen, nüfuz ve kuvvet sahibi olan Halit bin Mülcim, Sevdan ibni Hamran, Bişr oğlu Kinane onun la birleşmişlerdi.

Sebe oğlu burada adamlarıyla her gün toplanıyor ve verdiği kararları hemen Basra ve Kûfede gönderiyordu. Basra ve Kûfede, sonra Mısırda muhit hükûmet aleyhindeki dedikodularla dolmuştu. Gûya Hz. Osman bütün hazineyi akrabalarına kaptırmakla, onların hırslarını tatmin etmekle meşguldü. Valiler her yerde her türlü zulmü irtikâp ediyor; dine, ahlâka, ahkâma zerre kadar riayet etmiyorlardı. Halk, her yerde müşteki, her yerde muğberdi. Halbuki hakikatte halk her yerde işile gücile meşguldü. Devlet hazinesinden herkesin istihkakı veriliyordu. Fakat İbni Sebe, efkârı daima tehyic ve herkesi ister istemez hükûmet aleyhinde tahrik için başka bir usul bulmuştu. Basradakilere, Kûfeliilerin vaziyeti son derece karanlık gösterilecek, Kûfelilere Basralıların ve Şamlıların vaziyeti en berbat şekilde anlatılacak; Mısırlılara, diğer merkezlerdeki ahalinin en müthiş müzayakalara maruz oldukları ve hükûmete karşı silâh kaldırmak üzere buldukları söylenecekti.

Sebe oğlu bu propaganda tarzını, habaset ve şeytanle idare ediyordu. İş o hale gelmişti ki her merkezde, başka merkezlerde yaşayan ahalinin haline acıyor, onların duçar oldukları felâketleri telehhüfle karşılıyordu.

Bu musanna desiseler ortalkta, çok sıkıntılı bir hava vücuda getirmişti. Her gün etraftan alman malumat vaziyetin son derece fena olduğu üzerinde toplanıyordu. Basrada birbirilerine rasgelen iki dost şöyle konuşuyorlardı:

— Mısırda ahvalin ne kadar fena olduğunu haber aldın mı?

— Tabii haber aldım. Ortalık anarşi içinde imiş. Herkes açlıktan kırılıyor ve birbirini yiyormuş. Hükmî ahaliyi baştan başa soymuş, herkesin elinde ne varsa almış. Aç ve sefil halk zulümden bitap kalarak ayaklanmış. Fakat hükûmet onlara acıyacağına onların kanlarını emmeğe başlamış..

— Bu gidiş nereye varacak?

— Kim bilir... Fakat doğrusunu istersen biz halimize şükredebiliriz. Bizim halimiz çok iyimish.

— Doğru, fakat yanbaşımızdaki Kûfede neler olduğunu duyuyorsun ya. Her halde sra bize de geliyor.

— Acaba?

— Acabası var mı? Ötekiler her türlü zulmü reva görür, istedikleri her rezaleti irtikâp eder de rahat rahat yaşarlarsa bizimki uslu durur mu? elbette o da bir sırasını bekliyor.

Basrada da herkesin konuştuğu böyle şeylerdi.

Şimdi bir de Kûfeye uğrıyacak olursak, ortalkta sükûnetin hâkim olduğunu görürüz. Bunn rağmen herkes birbirinin kulağına bir şeyler fısıldıyor.

— Haberin var mı? Mısırda neler olmuş?

(Bitmedi)

Polonyalı Darülfünunlular

Dün Recel Karol vapurile şehrimize kız ve erkek on beş Polonyalı Darülfünun talebesi gelmiş. Galatasaray lisesinde misafir edilmişlerdir. Şehrimizde dört gün kalacak ve pazartesi günü İskenderiyye gideceklerdir.

Adliyyede:

Kadıköyündeki cinayet

Komiser muavini Süleyman ve Bican Ef. ler taammütle katilden muhakeme edilecek

Birkaç ay evvel Kadıköyünde bir cinayet olmuş, komiser muavini Süleyman ve Bican Ef. ler Cemal isminde bir mahkûmu derdest için gece evine girmiş ve bu sırada tabanca atarak kendisini öldürmüşlerdir. Müstantik Cemal B., tahkikatını bitirmiş, maznunların kanuni emir olmadığı halde salâhiyet hilâfına gece eve çıkarak taammüt suretile katilden ceza kanununun 450 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre muhakemelerine karar vermiştir. Dosya, Üsküdar müddei umumiliğinden İstanbul ağır ceza mahkemesine gönderilmiştir. Tahkikat evrakı seksen sayfa tutmaktadır. Yakında muhakemeye başlanacaktır.

Aslanın muhakemesi

Bağlarbaşıda bakkal Teofanı katilden muhakemesi neticesinde on sene ağır hapse mahkûm edilen Aslanın mahkûmiyeti Temyizce nakz olunmuştur. Teşrinin evvelin birinci günü sabahı ağır cezada yeniden muhakemeye başlanacaktır.

Mısır sefiri

Bir müddetten beri Ankarada bulunmakta olan Mısır sefiri Aptülmelik Hamza B. yarın şehrimize dönecektir.

VUKUAT

Çengi yüzünden

Aksarayda oturan seyyar satıcı Ahmet ile kasap Süleyman Hasanın düğününde çengi kızlara para vermek yüzünden kavga etmişler ve Ahmet bıçakla Süleymanın gırtlığından tehlikeli surette yaralanmıştır. Carih yakalanmıştır.

Denize girince..

Asmaaltında oturan çuvalcı Acem Nimet Sirkeci iskelesinde denize girmiş, mavuna üzerinde bıraktığı ceketinde ki 270 lirası Kırkor Yakup isminde iki kişi tarafından çalınmıştır.

İki kişi yaralandı..

Yeşilköyde Park gazinosunda oturan Hayrettin B. isminde biri tabanca ile Senope ve Tanaş isimlerinde iki kişiyi yaralanmıştır.

Hayrettin B. yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Kaşından yara

Beyoğlunda Kuloğlu sokakında şoför Mehmet ve Recep kavga etmişler. Mehmet anahtarla Rebeci kaşından yaralanmıştır.

Maarifte:

Aksaraydaki mektep

Orta tedrisat müdürü Cavat Bey, maarif emini Muzaffer B. le birlikte dün Aksarayda yeniden açılacak olan orta mektep binasını gezmıştır. Bu mektep te diğer mektepler gibi 1 teşrini evvelde derslere başlayacaktır. Bütün mekteplerde kayıt muamelesi 15 eylülde başlayacaktır.

Gazi Şehir yatı mektebi

Gazi Şehir yatı metebî bu hafta Edirneye nakledilecektir. Bu mektebin binasına Galatasarayın ilk kısmı taşınacaktır.

Ecnebi mekteplerde

Ecnebi ve akalliyet mektepleri muallimleri için tetkikat yapan komisyon bir hafta içinde kat'î surette işlerini bitirecektir.

Komisyon ehliyetsiz muallimleri tasfiye etmiştir.

Kadrolar tamam

Bütün orta mektep ve liseler 1 teşrinievvelde açılacaklardır. Mekteplerin muallim kadroları tamamen ikmal edilmiştir.

Sanayi bankası

Sanayi birliği faaliyetine geçti

Sanayi Birliği, teşkili düşünülen Sanayi Bankası etrafında faaliyete geçmiştir. Bu hususta İtalyan grupları ile anlaşılacağı kuvvetle ümit edilmektedir. Banka aynı zamanda Sanai teşekküller için lâzım olan makine alât ve edevat ve saire levazım tedarik etmekte mühim bir rol oynamak arzusunda.

Küçük haberler

Darülaceze memurları — Darülaceze sinema ve tiyatro müfettiş ve memurlarının vazifeleri hakkında bir talimatname hazırlanmaktadır.

Boğazlar komisyonu — Yaz mevsimi münasebetle kapalı bulunmakta olan boğazlar komisyonu teşrinievvel başlangıcında faaliyete başlayacaktır.

İngiliz seyyahları — Dün Fransız bandralı Teofil Gotye vapurile şehrimize 190 İngiliz seyyahı gelmiştir.

Seyyahlar salı günü İskenderiyye gideceklerdir.

Belediye faaliyeti — Yakında Üsküdar-Beykoz yolunun mühim bir kısmile mezbahada inşa edilen et satış yerinin açılma resmi yapılacaktır.

Mülkiye heyeti teftişine reisi — Mülkiye heyeti teftişine reisliğine tayin edilen Sabri B. dün vali muavini Fazlı Beyi ziyaret ederek bir müddet görüşmüştür.

Belediye intihabı

Belediye intihabı için intihap defterlerinin tetkiki devam etmektedir.

Ege vapuru

Bugün ilk seferini yapıyor

Ege vapuru bugün saat 1,30da rıhtımdan kalkarak İzmir ve İskenderiyye ilk seferini yapacaktır. Vapur kaptan Cemal Beyin idaresindedir. Bütün tertibat ikmal edilerek yolcuların istirahatı temin edilmiştir. Vapura büyük rağbet olduğu haber alınmıştır.

Meclis reisimiz

İzmirde bulunan Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım paşa hazretlerinin cumartesi günü Seyrisefain vapurile şehrimize geleceği haber alınmıştır.

Cemal Hüsnü B.

25 eylülde Berne gidecek Maarif vekili Cemal Hüsnü bey bugün Ankaraya hareket edecektir. Cemal Hüsnü B. 25 eylülde sefirlik vazifesini ifa etmek üzere Berne gidecektir.

Ticaret odasında:

Tütün komisyonu

Dün Ticaret odası Tütün komisyonu toplanarak çekoslovakyanın tütün mübayaatında Türk tüccarına karşı çıkardığı müşkülâtı müzakere etmişler ve bu müşkülâtın gelecek sene takarrür etmemesi için hükümet nezdinde teşebbüsatta bulunmaya karar vermişlerdir.

İzzettin Pş.

Bir aydan beri tedavi için Avrupada bulunmakta olan İzzettin paşa dünkü ekspresle şehrimize gelmiştir.

Valinin teftişleri

Vali Muhittin B. kazalarda teftişatta bulunmaktadır. Vali B. dün de Beyoğlu dairesini teftiş etmiştir.

NIŞAN MERASIMI

Tüccarı muteberandan Yelkenci Zade Şükrü Beyefendinin kerimesi ve Yelkenci Zade Lütfü Beyin hemşireleri Emire H. ile Tüccarı muteberandan Eskefyeli zade Ali Rıza Beyin mahtumu Ömer beyin nişan merasimi dünkü gün icra kılındığını haber aldık.

Tarafeyn hakkında saadet temenni eyleriz.

Gelenler, gidenler

İstanbul meb'usu Nurettin Ali, Maraş meb'usu Behçet, İzmir meb'usu Osman zade Hamdi, Denizli meb'usu Mazhar Müfit, Çorum meb'usu İsmail Kemal Manisa meb'usu Mitat Beyler dün Gülcemal vapurile Izmirden gelmişlerdir.

Mezuniyet müddetini şehrimizde geçiren Adliye teftiş heyeti reisi Selim Nafiz B. dünkü trenle Ankaraya gitmiştir. Müddeiumumî Kenan B. le Adliye erkânından diğer bazı zevat kendisini teşyi etmişlerdir.

Irak sefiri Naci Şevket B. dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Matmazel Marven Ankarada

Şehrimizde bulunmakta olan Fransız tayyareci Matmazel Marven tayyare cemiyetinin daveti bir konferans vermek için Ankaraya gitmiştir.

Konferansın Cumartesi günü verilmesi muhtemeldir.

VAKIT

12 Eylül Cuma 930

	Dahilde	Hariçte
1 aylığı Kuruş	150	—
3 " "	400	800
6 " "	750	1450
12 " "	1400	2700

Rebiülahır

1349

18

Bu geceki Ay

Güneşin doğuşu: 5,37 — batışı 18,26
Ayın doğuşu: 19,59 — batışı: 11,25

Namaz vakitleri

Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
4.14	12.11	15.46	18.26	19.59	3.56

Hava:

Dün azami hararet 23derece olmuştur. Bugün mutavasit şiddetle poyraz esecek, hava bulutlu olacaktır.

Radio:

Bu akşam Ankarada

Riyaseticümhur musiki heyeti
Saat 19 Bando

- 1 — Veber: Presiyöz.
- 2 — Maskoni: İris.
- 3 — Kont: Hofman.
- 4 — Miloker: Vals,
- 6 — Şilt: Mars.

Bu akşam İstanbulda

Saat sekizden ona kadar alaturka fasıl.

Sinemalar:

Alkaza — Kırmızı bulut
Alemdar — Aksayî şarkta vahşet
Beşiktaş Hilâl — Verdün
Ekler — Lükres Borjuya
Elhamra — Bir kadın yalanı
Opera — Evanjelin
Fransız — Memnu saadet
Melek — Define ararken
Şık — Renkli fener
Süreyya Kadıköy — Mahkûmun şarkısı
* Sesli, sözlü.

Bugün: her halde

MELEK SINEMASINI teşrif ve gösterilmekte olan (Lupe Velez) ve (Garry Cooper) in temsili muhteşemleri

KURT ŞARKISI

Sesli ve şarklı filimini görünüz. İlâveten: Halihazır Foks Jurnal şüunu ile Costes ve Bellontes'in tayyere ile Avrupa-Amerika seyahatine hareketleri, ve Gazino dö Paris'de Şövalyeyi istihlâf eden Saint-Granier ve Define ararken filmi mümessilesi Marguerite Moreno tarafından temsil edilmiş bir kısım (Tersine dünya) nam Fransızca sözlü bir komedi. Program ve vestiyer meccanidir. Saat 1 den itibaren seanslar.

Bugün ELHAMRA SINEMASINDA

Tamamen Fransızca sözlü

Bir kadın yalanı

filiminde büyük artist

(Louise Lagrange) ı

görünüz.

İlâveten: Foks Jurnal ha-

li hazır şüunu ve (Coste)

ile (Bellontes) in tayyare

ile Avrupa - Amerika se-

yahatine hareketleri.

Bugün seanslar saat 1 den

İtibarendir.

Dikkat: Bu sabah saat 10,45

de tenzilâtli fiatla matine

vardır.

Doktor

Ihsan Şükrü

Sinir hastalıkları mütehasısı

Cuma ve pazardan maada 2 den 6 y

kadar. Tepebaşı 73. Tel. Beyoğlu

862, Kadıköy 49

Bir Amerikalı kadın

Otomobile devri âlem seyahatine çıktı

Dün şehrimize geldi.

Kraysler markalı bir otomobile devri âlem seyahatine çıkan Amerikalı milyoner Madam Cop Bayort ve arkadaşı Miss Elizabeth Mitchell dün şehrimize gelmişlerdir.

Madam Cop seyahati hakkında şu malûmatı vermektedir:

— 3 haziranda Filipin adalarından Manileden vapurla hareket ederek seyahatime başladım.

Avrupada evvelâ Parise uğradım ve oradan İsviçreye giderek arkadaşımı beraberime aldım.

Lozan ve Jenev şehirlerine uğradıktan sonra Münih, Prag, Viyana, Budapeşte, Belgrat, Sofyadan geçerek İstanbula geldim.

Buradan otomobilimi vapurla Port Saide göndereceğim.

Arkadaşım ve ben ise Bakü tarihine Tahrana ve Tahrandaki bir kaç gün kadıktan sonra tayyare ile Port Saide gidecek ve İskenderiyyeden itibaren seyahatime otomobile devam edeceğim.

Türkiyeye beş sene evvelde gelmişim. Bu gelişimde çok değişiklikler gördüm. Artık Avrupa memleketleri ile Türkiye arasında hiç bir fark kalmamıştır, denebilir.

Türkleri yakından tanıdığım için çok severim. Bütün dünyanın en sevimli ve kanı sıcak insanları bence Türklerdir. Madam Cop salı günü Baküye hareket edecektir.

Maliye Vekili

Dün Ankaraya gitti

Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü B. dün Perapalâs otelinde meşgul olmuşlar, gayri mübaddiler namına gelen heyetin ve bazı zevatin ziyaretlerini kabul etmişlerdir. Vekil B. saat beşte Dolmabahçe sarayına giderek Gazi Hr. lerine veda etmişler ve akşamki ekspresle Ankaraya gitmişlerdir.

Şoförler intihabı

Daha arkası alınmadı

Şoförler cemiyeti idare heyeti intihabı için vilâyetten alınan müsaade müddeti dün bittiği için cemiyet bu mühletin pazartesiye kadar temdidini istemiştir.

İntihabın serbest bir surette cereyan edemediği ve reylerde müdahale edildiği hakkında yazılan şeylerin aslı olmadığı dün cemiyetten yaptığımız tahkikat neticesinde anlaşıldı.

Dün intihabata Üsküdar ve Kadıköy tarafına devam edilmiştir.

Cumartesi günü İstanbul ci-hetinde reyler toplanacak pazartesi günü reyler tasnif edildikten sonra pazartesi günü netice ilân olunacaktır.

Türkçede tevziat hazırlığı

Muhtelit mübadele komisyonu ikinci bürosu dün toplanmış ve garbi Trakyadaki etabli Türklere dağıtılacak olan 150 bin İngiliz lirasının sureti tevzii hakkında hazırlanan talimatnameyi tetkik etmiştir.

Bu talimatname dünkü içtimada son şeklini almış ve dokuzuncu tali mübadele komisyonuna tebliğ edilmiştir.

Dördüncü büro da yamın toplanarak etabli vesikalalarının sureti tevziini tetkik edecektir.

Serbest fırka reisi

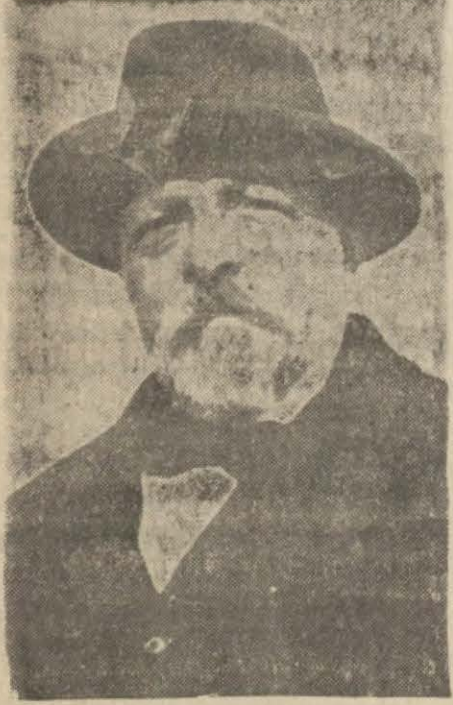
[Ust tarafı 1 inci sayfamızda]

Istanbulda S. C. F.

istifalar etrafında neler deniliyor ?

Şair ne diyor ?

Bğer Ailah bana " ne istiyorsun?," diye sormuş olsaydı ...

Mehmet Emin B.

Serbest Cümhuriyet Fırkası vilâyet ocak heyeti dün de Nazlı handaki faaliyetine devam etmiş ve İstanbul teşkilâtı etrafında bazı kararlar vermiştir.

Fırkanın Kadıköy, Beşiktaş, E-yüp teşkilâtı bitmiş bu ocaklar için lâzımgelen binalar kiralanmıştır.

Istanbul teşkilâtının bir haftaya kadar bitirileceği zannolunuyor.

Fırka merkezi cumartesi gününden itibaren Taksimde Kalmis apartmanına nakledilecektir.

İzmirden avdet eden Umumi Kâtip Nuri B. dün sabah fırka merkezinde meşgul olmuş öğleye doğru istirahat etmek üzere evine gitmiştir.

Fırka erkânından Ardahan mebusu Tahsin B. muharririmize:

— Teşkilâtı bir an evvel bitirmek üzere çalışıyoruz. Yakında İstanbul teşkilâtında çalışacak vezat tamamile taayyün etmiş bulunacaktır.

Fırkadan istifaların çoğaldığı hakkında yapılan neşriyate gelince şimdiye kadar merkezimize hiç bir istifa mektubu gelmemiştir.

Refik B. fırkaya bir müddetten beri devam etmemeye başlamıştır. Reşit Galip Beyden de istifasına da ir bize bir haber gelmedi.

Mehmet Emin Beyin fırkadan istifası hakkında bir gazetede çıkan haberin aslı yoktur.

Fırkadan bir iki kişi çekilse de bu bizim için haizi ehemmiyet değildir. Biz fikir için çalışıyoruz, şahıs için değil, demiştir.

Ankara meb'usu Talât Bey de "fırkaya girdiğime pişman olduğumu söylemedim.

Fırkaya karşı olan imanım ilk girdiğim zamanki gibidir. Bu haberi tektzip ederim.,, demektedir.

Bir sabah refikimiz, Şarkî Karahisar meb'usu Mehmet Emin Beyin yeni fırkadan istifa ettiğini yazmıştır. Dün Mehmet Emin Beyi bularak bu bahis üzerinde görüşmek istedik. Şair, bu haberden müteessir bulunuyordu. Derhal doğru olmadığını ve gazetelere bu hususta bir tektzip gönderdiğini söyledi. Mehmet Emin Beyin tektzibi şudur: "Bugün İnkılâp gazetesinde Serbest Cümhuriyet Fırkasından istifa ettiğime dair bir haber gördüm.

Ben cümhuriyetimizin hürriyet, esas ve prensiplerine göre tekâmülüne ve halkın siyasi bir terbiye ile yetiştirilerek cümhuriyetçi ve hür Türkiyemizin yarımını teminine matuf sırf vatani bir ideale hizmet etmek üzere S. C. Fırkasına geçtim. Cümhuriyet Halk fırkası nasıl cümhuriyetçi ve milliyetçi ise benim bugün mensup olduğum fırka da aynı suretle cümhuriyetçi ve milliyetçidir. Bunların birbirlerini tanımlayan iki samimi ve kardeş kuvvet olduğunu ve biri sağda öbürü solda karşı karşıya bulunarak ve vatani her şeyin üstünde görerek millet işlerine nezih ve salim bir münakaşa ve murakabe ile iyiye doğru götürüleceğine kaniim. Bu kaatledir ki Serbest Cümhuriyet Fırkasına olan merbutiyetimi muhafaza ediyorum ve bu aziz ve muaddes gayeden ayrılmadığı müddetçe fırka arkadaşlarımla beraberim.,,

Muharririmiz, bu tektzibe muttâ olduktan sonra Mehmet Emin Beyle aynı bahis üzerine görüşmüş ve şairin muhtelif münakaşa mevzuları üzerinde fikirlerini öğrenmek istemiştir.

Bir memlekette müteaddit fırkanın teşekkülünü o memleketi güzelliğe, doğruluğa ve saadet idealine kavuşturacak vasitalardan telâk ki ettiğini ihsan eden Mehmet Emin Bey, yeni fırkanın bir ihtiyaç mahsulü olduğuna ve onun Büyük Gazinin ve Halk Fırkasının yarattığı eseri tamamlayacağına kanidir.

Münakaşaları biraz lüzumsuz bir hareket olarak görüyor. Düşündüğü ve gördüğü idealdir.

Meselâ tektzibinde de işaret ettiği sağ ve sol münakaşası üzerinde şunu diyor:

— Bunlar şekil mes'alesidir. Vatanşahlar karşı karşıya bulunuyorlar mı bulunmuyorlar mı? Biz buna ve ruha bakalım. Anadolunun feriyadına, tazallümüne bakalım. O halkın sesine cevap vermek o zaif ruhlara kuvvet vermek, o kanayan yaraları sarmak vazifemizdir. Sen ve ben kavgasında bulunacak zamanımız yoktur. Paylaşacak bir şey varsa onların göz yaşlarıdır. Bunlardan birer hisse alalım da onların teskinine gayret gösterelim. Cümhuriyet Halk Fırkası da meşru bir kuvvettir. Onların karşılama çıkarları da aynı derecede meşru bir kuvvettir. Bunlar birbirlerini tamamlayacak bu suretle cümhuriyetin şarına hizmet edeceklerdir. Gaye iyilik, doğruluk, güzellik, saadet ve bu gayede iki taraf ta müşterektir.

Bana dört genç hanım dört albüm verdi. Birer satır yazı yazayım diye. Birisine yazdım, dedim ki:

Fertlerin ve milletlerin bilgi ile mes'ut olacaklarını düşünenler ve bunun için çalışanlar çoktur. Lâkin ben sevgiyi bilgiden üstün bulanlardanım. Eğer Allah bana "ne istiyorsun?," diye sormuş olsaydı derdim ki:

Rabbim; sen bize birbirimizi sevmek aşkını sun!

İkincisine yazdım, dedim ki:

Ben dalgaların çağıldılarını, kuşların cıvıltılarını, bakirlerin ilâhilerini, kahramanların türkülerini çok severim. Lâkin bence bunlardan daha sevimli bir şey varsa o da riyasız dudakların "kardeş.,, diye yük seltecekleri ilâhi bir sadadır.

Üçüncüsüne yazdım, dedim ki:

Kılıç tutan eller vardır. Demir döven eller vardır. Sapan kullanan eller vardır. Saz çalan eller vardır.

Lâkin bence bunlardan daha aziz olan eller kardeşlerin solgun yüzle rini okşayan, ağlar gözlerini silen, açlarına ve çıplaklarına yardım için uzanan ellerdir.

Dördüncüsüne yazdım, dedim ki:

Biri beni gül ve bülbül bahçelerine çağırır; gel seninle buraya gidelim, saz çalan aşkırları dinliyelim dedi. Ben ona memleketimin kırmızı ve siyah topraklarını gösterdim. Bunların üzerlerinde ağlayanlar, göz yaşlarını inliyenler, gece yarılari ahü eninlerini cevapsız bulanlar vardır. Bizim için gidilecek yer varsa burasıdır. Dinletecekler varsa bunlardır.

İşte bütün kalem tutan gençleri aynı sese çağırıyorum ve bunun neticesinde diyorum ki "Aramızda paylaşacak bir şeyimiz yoktur. Uzak mazilerden kalan ıstırap ve bize tevdi edilen muztariplerdir. Bunları kimseye karşı fena düşünce ile söylemiş olmuyorum. Bence kim bunların aleyhinde bulunuyorsa kalbimde ıstırap duymuyor derim.

Şair, lüzumsuz bulduğu bir kısım münakaşalar hakkında şöyle düşünüyor:

Sular, kaynaklarından çıktığı vakit delice akar. Sonra sakin sakin mecrasını bulur. Sonu inşallah iyi olacak.

Haydar B. geldi

Serbest cümhuriyet fırkası reisi ile birlikte İzmir'e gitmiş olan İstanbul meb'usu Haydar Bey dün Gülcemal ile şehrimize gelmiştir.

Rumca gazeteler ne diyor?

Rumca gazeteler, yeni fırkanın faaliyete başlaması meselesi etrafında yalnız Türkçe gazetelerinin neşriyatını iktibas etmekle iktifa eylemekte ve kendilerinden mütalea dermiyan eylemektedirler.

Yalnız (Hronika) gazetesi, yeni fırkanın belediye intihabatında, Rumlar namına esbak meb'uslardan (Urfanidis) efendiye namzet göstereceği hakkında, bir Türkçe gazetesinin neşriyatını vesile ittihaz ederek Urfanidis efendinin Rumları temsil edemeyeceğinden bahsetmiş, fakat (Hronika) nın bu iddeasına derhal cevap veren (Apoyevmatini) ve (Avyi) gazeteleri, Urfanidis Rumlara bir çok hizmetleri dokunduğunu, harbi umumî esnasında Talât paşadan Rum müessesatı hayriyesine itambanesi için tahsisat koparmağa muvafık olduğunu yazarak mumaileyhi müdafaa etmişlerdir.

Kirkor Kömürçüyan Efendinin beyanati

S. C. F. tarafından Kirkor Kömürçüyan Efendinin belediye azalığına namzet gösterilmesi kararlaştırılmıştı, mumaileyh gazetemize gönderdiği şu mektupta böyle bir azalığı kabul etmeyeceği gibi yeni fırkaya da intisap etmediğini bildirmektedir. Kirkor Kömürçüyan Ef. diyor ki:

Gazetelerde yeni fırkaya intisabını ima edecek bazı neşriyata tesadüf etmekteyim. Hayatımda şimdiye kadar hiçbir fırkaya intisap etmemiş ve 43 seneden beri şubei ihtisasım olan riya ziye müteallik tedrisat ve telifatımla ve yalnız maarife ait idari vazifelerle vatanıma hizmet etmiş ve etmeye çalışmış bulunuyorum.

Siyaset ve fırkacılık hayatı yaşamamış olan ve o sahada tecrübesi bulunmayan bir fen

Bir dain

Fransız dainleri reisi bütçemiz ve Osmanlı borçları hakkında ne diyor.

Fransız dünyunu umuimey hâmleri meclisi idare erisi M. Prudorn Taymise yazdığı bir mektupta şu sözleri söylemektedir:

"20 ağustos tarihili Taymiste Türkiye Hariciye Vekilinin Taymis gazetesine vuku bulan beyanati harpten evvelki borçlarından bahse vardı. Hariciye vekili, Türkiye'nin derken "Türkiye'nin menabiini sarsmadan harici borçlarını vermesi müşküldür.,, diyordu.

1928 senesinde Pariste yapılan itilâfnamenin tatbiki için Türk bütçesinin ancak yüzde yedisini ayırması yani 220 milyon olan bütçe den 16 milyon liranın tediyesi icap eder. Türkiye'nin vereceği borç cenbe paraya tahvil olunursa her sene verilecek paranın (1,400,000) İngiliz lirasından ibaret olduğu görülür. Türkiye Hükümetinin hariceten sipariş ettiği demiryolu malzemesi ile teslihat, her sene 6 milyon İngiliz lirasına varıyor. Türkiye Hükümeti, para mubadelesinin müşkülâtından bahsederek, harpten evvelki borçlarını tehir etmek istediği halde kısmen peşin, kısmen kısa vade ile tediyeye şartile ahiren 40 milyon metrelik demiryolu malzemesini Almanyaya sipariş etmemiş ve bu suretle âciz olduğunu söylediği gelecek bütçelere yüklememiş midir?

"Türk memurlarının yanlış beyanatile efkârı umumiyenin şaşırmasınını temin için bu mektubumuzun neşri ricâ ederiz.,,

VAKIT — "Osmanlı İmparatorluğundan kalan borçları vermek Cümhuriyet Türkiye'si için bugün ağırdır ve imkânsızdır.,, diyen Hariciye Vekili Tefrik Rüstü Beye karşı alacaklılar namına cevap veren bu zat galiba Türkiye'nin yaptığı şimendiferleri zengin bir adamın gemi için lüks bir otomobil alması kabilinden bir şey görüyor. Bu zevat iyi bilsinler ki Türkiye'nin yapmakla meşgul olduğu şimendiferler harplerde tek ayağını (kaybetmiş) bir adamın kendine ikinci bir ayak yaptırmaya kadar mübremdir. Ve Türkiye dört beş sene içinde iki ayak üzerinde yürüyen bin insan haline geldiği zaman derhal medeni bir insan gibi çalışmak kabiliyetini kazanacaktır. O vakit fazla kazancı ile hem hayatını kurtaracak, hem de eski alacaklılarına olan borçlarını ödemeğe imkân bulacaktır. Binaenaleyh Türkiye'nin bu hayati ihtiyacını takdir eden alacaklıların insafa gelmeleri ve müsait bulmalarını yine bizzat kendi maddi menfaatleri icabıdır. Yo keğer Türkiye'nin kötürüm bir insan vaziyetinde kalması ve esir gibi kullanılması maksadile şimendiferlerimizin yapılmasına vakit ve imkân verilmek istenilmiyorsa bu takdirde yaşamağa azmetmiş olan yeni Türkiye başka alacaklıların daha iyi anlayacakları bir lisan ile cevap ve reçektir.

müntesibiyim. Bu itibarla 54 ilerlemiş yaşımdan sonra hattı hareketimi tebdil edemeyeceğim. Pek tabii bu cihet bendenizi tanıyan herkesçe malûm bir keyfiyet olduğunu alenen dahi arz ediyorum.,,

Deferdarlıkta

Kazanç vergisi

Mali senenin hülûlünden evvel iradı gayri safisine göre vergisi tesbit edilen müesseseler, bilâhere bir kısım işlerini terk ettikleri takdirde o tarihe kadar tamamı üzerinden ondan sonra, geriye kalan kısım yeniden iradı gayri safisi hesap edilerek kazanç vergisi alınacaktır.

Rumlar

Yine mazbata hazırlıyorlar

Makamı vilâyetin Balıklı hastanesi mütevelliliğine intihap edilmiş olan İstamada Zihni efendinin, diğer mütevelliler tarafından bu vazifeden af ve iskatına muvafakat edemeyeceğini ve bu hususta bir itirazları var ise mumaileyhi bu vazifeye intihap etmiş olan Rum münteheplerinin tarkı kanuniye müracaat etmek suretile arzularını izhar edebilecekleri balıklı heyet mütevelliliğine tebliğ ettiğini geçen gün yazmıştık. Bu cevap üzerine rum cemaatinin muhtelif mütevellî heyetleri, başta Beyoğlu rum heyeti mütevelliyesi bulunduğu halde İstamat Zihni efendiyi Türk ortodoksu olduğunu ve rumlukla hiç bir alakası bulunmadığını beyan eylediği cihetle ret ve inkâr ettiklerine dair mazbatalar tanzim etmeğe başlamışlardır.

Şoki heyetler, yurt mazbatalarını tanzim etmekle beraber, Rum münteheplerinden de İstamat Zehni Efendiyi reddettiklerine dair imzalar toplanmasına tegebbüs edilmiştir. Yurt mazbataları ikmal edildikten ve Rum münteheplerinden rey toplandıktan sonra bu mazbatalar, makamı vilâyete verilerek İstamat Zihni Efendinin Rumluğu temsil etmediği ve edemeyeceği beyanile Balıklı hastanesi mütevelliliğinden uzaklaştırılması talep edilecektir.

Kadı köyü konseri

Dün Kadıköyündeki "Şark musiki cemiyeti.,, Süreyya paşasınemasında zengin bir programla muvaffakiyetli bir konser verdi, Konserde iştirak edenlerin ekseriyeti genç amatörlerden mürekkepti. Cemiyetin dün ilk defa olarak verdiği bu alafzanga konser salonu hınca hınç kalabalıktı.

Denebilir ki İsanbulun bütün musiki muhipleri hemen orada idi.

Konserde Bethofenin yediinci senfonisi, Vağnerin Tathavzer marşı Ufenzahın Lökon döfâm fantazisile diğer meşhur garp bestekârlarının bir kaç eseri çalındı ve şiddetle alkışlandı. Şark musiki cemiyetinin az zamanda alafzanga musikide gösterdiği tekâmül ve muvaffakiyet şayanı tebriktir. Henüz yeni icraklarının ufak tefek kusarlarına rağmen bu konser heyeti umumiyesi itibarile çok beğenildi. Memlekette garp musikisinin terakisine çalışae Şark musiki cemiyeti bu kış böyle bir kaç konser daha verecektir.

Deniz lisesinde müsabakalar

Filomuz Heybelide

Bugün Heybeli Deniz lisesinde donanma deniz mektepleri ve kulüpler arasında büyük müsabakalar ve deniz yarışları yapılacaktır. Kıymetli denizcilerimizin bu müsamereleri sabah 9,45 de başlayacak gece yarısından sonra bitecektir. Programda muhtelif yüzmeler, futa yarışları, atlama, eğlenceli yarışlar, denizden adam kurtarma, uzun dalmalar donanma füke yarışları, geçit resimleri, talebe tarafından melekeli temsil, balo, fişenk eğlenceleri gibi çok cazip kısımları vardır. Deniz bandosu ile orkestrası ve cazbandı müsamereye iştirak edeceklerdir.

Filomuz geldi

Müsamereye iştirak etmek üzere deniz filomuz dün limana gelmiş ve Heybeli açıklarında demirlemiştir.

Temenniler ve şikâyetler

Kabataşta temizlik

Kabataşta vapur iskelesinin yanında dalgakıran şeklinde yapılmış bir havuz vardır her nedense şu yaz günleri deşetli taaffur ediyor. Caddeden geçerken burunlarımızı tıkiyarak geçiyoruz. Geceleri de pencere camlarını kapyarak yaşıyoruz. Şu yaz günlerinde pencere açmak saadetinden mahrum kaldık, açarsak bir taaffün her tarafı kaplıyor. Bu iddiamızın doğruluğunu anlamak için tramvay yolundan geçmek kâfidir. Pek çok azap ve ıstırap çekiyoruz. Bilhassa sıhhati umumiye üzerinde tesiri olan şu halin men'ini rica ederiz.

Kabataş sakinlerinden
AH

MİLLÎ ORTA OYUNU

Anadolu hisarında Küçükso mesiresinde Küçük İsmail ve Kavuklu Ali beyler heyeti temsilisi tarafından her cuma günü 16,30 ta icrayı lübiyat eylliyeceklerdir.

utlar, gerek galipleri gerek mağlupları memnun edememiş ve ebedi bir nifak vesilesi çıkmasına sebebiyet vermiştir. Böyle olduğuna göre vesilesi düşütkçe gerek Almanyanın gerekse muahedattan en az müstefit olan İtalyanın Versay muahedesinin tadilini istemesi kadar tabii bir şey olamaz.

Lehliler Danzigin Alman olduğunu tasdik etmek'e beraber Danzigin Almanyaya avdet ettiği takdirde şimdiki ehemmiyetini kaybedeceği iddiasındadırlar. Böyle birşey, Lehlileri değil Danziglileri alâkadar etmek lazım gelir. Ve bir "Pelebisit", neticesinde ekseriyet Almanyaya temayül ederse Danzigliler kendi aızuları bilâfına olarak şimdiki terakkiden hissederek etmek sevdasına düşmesi kadar garip birşey tasavvur edilemez. Ne yapılırsa siyaset âlemi pek garip cilvelere maliktir. Kıraldan ziyade kiral taraftarı olmak bu aleme has bir keyfiyettir.

Şurasını unutmamalıdırki Danzig ve Rür meseleleri muallakta kadıkça Almanyanın hakiki sulhperver bir siyaset takip etmesine intizar abestir; çünkü her iki mntaka Alman milleti için hayati ehemmiyeti haiz bulunuyor.

M. Gayrı

Günün siyaseti:

Danzig dehlizi meselesi

Danzig dehlizi meselesi Almanya ile Lehistan arasında daimi ve halli imkânsız bir ihtilâf zemini teşkil etmektedir. Almanlar bir çok tarihi sebeplere istinat ederek dehlizin Almanlara ait olduğunu söylüyorlar. Lehliler ise dehlizi teşkil eden ahali ekseriyetinin Lehli olduğu iddiasında bulunuyorlar.

Filhakika Pomranya ve Postanya eyaletleri dahilinde bazı mntakalarda mütakâsif Lehli gurupları görülür. Bu guruplar asırlarca müddet Alman nüfuz altında kalmış olmakla beraber milliyetlerini muhafaza etmişlerdir.

Lehistanın iki büyük şarki Almanya eyaleti üzerinde iddia ettiği taasup bundan dolaydır. Maamafih şurasını düşünölmek lazım gelir ki bu mütakâsif kitleler yekdiglerinden oldukça mühim Alman akliyetleri ile ayrılmışlardır. Ve Alman akalliyeti de denize doğru yaklaştıkça ekseriyete inkılâp eder.

Taki Dançige varıldığı zaman tam bir Alman kitlesi karşısında kalır.

Bundan başka Pomeranya ve Poznanyadaki bütün büyük beldelede nüfuz sahibi bir Alman burjuvazisi vardır. Almanlar bundan başka Pomeranya ve Poznanyada sakin olan "Kaştop"ların aslen Lehli değil Alman cinsinden olduklarını iddia etmektedirler. Leh erbabı kaleminden "Karaçoski,"ye göre Kaştoplar aslen Lehli imişler. Kastop lisanı arasındaki fark için Karaçoski diyor ki: "Bavyera Almanları lisanı ile Edebi Prusya lisanı arasında büyük fark vardır. Halbuki hem Bavyeralılar hem de Prusyalılar Almandırlar."

Kraçoskinin bu müddeasının ne derece ilmi olduğu şayan tetkiktir. Her halde Lehistanın garp kısmında tarafı bir türlü tayin edilemeyen bir akalliyet hadisesi mevcuttur.

Almanyanın en büyük itirazı Leh mahafilince nazarı dikkate alınmak istemiyor Posnanyada ekseriyet Lehlilerde veya Almanlarda olsun bu kit'anın Lehistan terki ve dehlizin teşkili Almanyayı şarki Prusyadan ayırmış bulunuyor. Lehistanın bir sahile malik olması uğruna Versay muahedesinin tespit ettiği hudut şarki Prusyayı ana vatan dan cüda ve müdafaadan mahrum bir halde bırakmıştır.

Lehistan Almanyanın bu vaziyetten ne derece muztarip olduğunu bildiği cihetle Rayışverin her hareketinden kuşkulandırmaktadır. Yeni intihabat dolayısı ile Alman fırkalarının ekseriyeti elde etmek için yaptıkları propaganda iki memleket arasındaki münasebatı daha tehlikeli ve endişe verici bir hale sokmuş bulunuyor.

Leh matbuatı Almanyayı bir intikam siyaseti takip etmekle itham ediyorlar. Bundan başka Rayışverin kızıl ordu ile münasebatta bulunduğu da kat'iyetle iddia olunmaktadır. Hatta Alman ordusunun bu temayül neticesi olarak Alman siyaseti hariciyesinde Moskovaya tabiiyeti mecburiyetinde kaldığı kanaati ortaya atılmaktadır. Velhasıl Versay muahedesinin şarki Avrupada teşkil ettiği sun'i hu-

Tekâüt kanununun talimatnamesi

Muvakkat maddelerine ait talimatname hazırlandı

Maliye vekili tekâüt kanununun muvakkat maddelerine mahsus olmak üzere bir talimatname ve izahname hazırlamıştır. Bu izahname ve talimatname muvakkat maddelerin temas ettiği tekâüt ve eytam ve eramil maaşlarına ait bulunmaktadır.

Kanunun muvakkat maddelerine göre yirmi yaşından yirmi beş yaşına kadar (yirmi beş dahil) olan kız çocuklarından maaş alanlar kendi arzularıyla hükümetle maaş alâkalarını kesmek istedikleri takdirde haklarında şu suretle muamele yapılacaktır:

Bunlara beş senelik maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri defaten verilecektir. Şu kadar ki, müracaat eden yirmi yaşını geçmiş ise her geçen sene için beş senelik istihkakının bir seneliği tenzil edilecektir. Yalnız bunlardan 24 ve 25 yaşında olanlara gene iki buçuk senelik maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri verilecektir.

Bunlardan kendi arzusuyla alâkasının kesilmesi için müracaat etmeyenlere kanun mucibince yirmi beş yaşını ikmal ettikten sonra maaş verilmeyeceğinden bunlara maaş ve tahsisatı fevkalâdelerinin iki buçuk seneliği defaten verilerek alâkalari kesilecektir.

Alâkasını kesmek üzere müracaat edenlerin müracaat tarihleri nazarı dikkate alınarak verilmesi lâzımgelen miktardan kespi istihkak edip almış oldukları maaşlar mahsup edilerek alâkalari kesilecektir.

Diğer maddenin izahına göre; bu kanunun meriyete girdiği tarihte yirmi beş yaşını mütecevaz olan kız çocuklara (45 yaş dahil olmak üzere) 1 haziran 930 tarihinden itibaren maaşları verilmeyeceğinden bunlara maaş ve tahsisatı fevkalâdelerinin iki seneliği defaten verilerek alâkalari kesilecektir.

Bunlardan kırk beş yaşına dahil olmuş (dollar da dahil) olanların alâkalari kesmek istemiyenlerine maaşlarının verilmesine devam edilecektir.

Bunlardan alâkasını kesmek isteyenler kanunun meriyete vazı tarihi olan 1 haziran 930 tarihinden itibaren bir sene zarfında müracaat etmek şartile keza iki senelik maaşları maatahsisat yüzde beş zammile defaten verilerek alâkalari kesilecektir.

Kanunun mevakkat dördüncü maddesi mucibince 929 senesi gayesine kadar tahsis edilmiş olan tekâüt ve eytam ve eramil maaşlarından yüz kuruşa kadar olanlarının on seneliği yüzde beş zammile defaten verilmek suretile alâkalari kesilecektir. Ancak aile arasında ki çocuklara verilecek maaş miktarı yaş kaydile tahdit edilmektedir. Kanunen bunlar arasındaki erkek çocuklar on dokuz yaşının gayesine ve kız çocuklar yirmi beş yaşının gayesine kadar maaş alabileceklerinden bunların alâkalari kesilirken bu müddetin ne kadar kaldığı hesap edilerek muamele yapılacaktır. Bunlar içinde on seneden fazla müddeti olanların fazla seneleri nazarı dikkate alınarak gene on seneliği verilecektir.

Bunlardan kanunî müddeti doldurmaları iki buçuk seneden az olanlarına da geçen müddetler nazarı dikkate alınarak iki buçuk senelik maaş ve tahsisatları verilerek alâkalari kesilecektir. Meselâ alâkası kesilecek bir erkek çocuk on beş yaşında olduğuna göre, bunun maaş alacağı müddet on dokuz yaş nihayetine kadar olduğundan maaş ve tahsisatı on beş yaş ile on dokuz yaş arasındaki seneler hesap edilerek verilecektir. Kızlar için de yirmi beş yaş gaye olduğuna göre bunun üzerinden hesap edilecektir.

Yaşları 26 ve daha fazla olan kız çocukları maaşları yüz kuruştan az olduğu takdirde maaş ve tahsisatlarının iki seneliği defaten verilecektir. Ali tahsilde bulunan kız ve erkek çocukların bu suretle alâkalari katolunmiyacaktır. Bunların, 25 yaşını tecavüz etmemek şartile tahsillerini ikmal edene kadar maaşlarının verilmesine devam edilecektir.

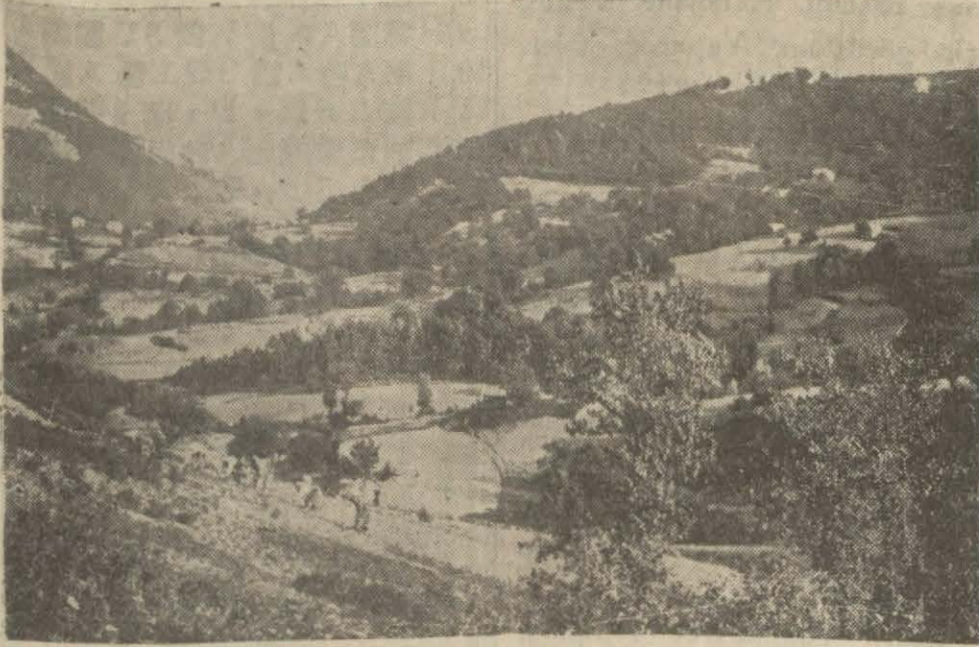
meleri tahtı temine alınmalıdır. Bütçe ve para işile alâkası olmayan bu işte azıcık teyakkuz bütün temennileri bertaraf edebilir.

Talât Müttaş

Orta Anadoluda Seyahat Mektupları : 11

Yollarda yolcuyla bırakıp keyfine bakan şoförler var!

Birçok kasabalar posta idaresinden şikâyet ediyorlar

İlgaz köylerinden bir manzara

Seyahatın bir kısmını ikmal etmiş bulunuyorum. Bu kısma ait olan intibalarımı bitirmeden evvel nazarı dikkatimi celbeden bir mesele hakkında alâkadarların gene nazarı dikkatlerini celbetmek üzere bir az duracağım. Bu iş aynı zamanda gazeteler idarelerini de ehemmiyetli surette alâkadar ediyor.

Gezdiğim sahildeki şehir ve kasabaların hepsinde de posta işlerinin şikâyetleri yapıyor. Posta idareleri hiç bir merkezin hususî vaziyetini tetkik etmeden lââlettayın zaman ve mevkiilerden posta nakliyatı yapmıyormuş.

Gazete idareleri, sabaha karşı çıkan gazeteyi, sabahleyin erkenden postaya yetiştirebilmek için hususî tertibat alır ve fuzulî bir çok masraflara katlanıp sırf Anadoluda ki kariin en az, zamanda gazetesi alması için fedakârlıkta bulunurken, posta idaresinin bu lâkay dilîği nazarı dikkatimi çok celbetti. Öyle yerler var ki, üç günde İstanbuldan posta almaları mümkünken ancak 8 — 10 gün sonra alabiliyorlar ve hiç bir Anadolu kari gazetesini zevkle ve erkenden okumağa muvaffak olamıyor.

Meselâ, İneboluya her gün vapur uğrarken posta haftada iki veya üç defa çıkıyor. Posta idaresi diğer vapurlara neden posta vermiyor?

Ayancığa haftada hemen 3 - 4 defa vapur uğrarken oranın gazeteleri haftada bir defa uğrıyan seyri sefain vasıtasile Sinoba çıkarılıyor. Ve oradan katırlarla iki üç günde Ayancığa sevk ediliyor.

Yani bu en güzel ve ticaretgâh bir kasabamız deniz kenarında olmasına rağmen haftada bir posta alıyor.

Geçin Cideye... Cideye her hafta üç vapur muntazam posta yapıyor. Fakat bu kazaya ait posta çantası haftada bir defa uğrıyan seyri sefain ile İneboluya veriliyor. Posta İneboludan Kastamonuya ve orada bir iki gün bekledikten sonra katırla iki üç günde Cideye cevkediliyor. Yani, 24 saatte vapurla gelecek postalar 12 günde karadan geliyor.

Buna mümasil posta şikâyetleri çok. Zonguldakta başka hal var: İstanbuldan vapur geliyor. Postahane ancak 4 - 5 saat sonra vapurdan postayı alarak tevziat yapıyor. Vapur geldiği zaman halk bir iki saat geçince postanenin önüne yığılarak memurlardan bir an evvel postanın açılmasını yalvarıyorlar.

Halk bu meselenin hallini sabırsızlıkla beklemektedir.

Zonguldaktan Çankırıya geçmek için Zonguldak - İnebolu - Çankırı tarihini iltizam etmek icap etti. İneboludan bir otomobile binerek Kastamonuya hareket ettim.

İstanbuldan Anadoluya çıkıp ta içerilerde otomobillerle seyahat edeceklere yapacağım ilk tavsiye, derhal kendilerini bir hayat sigortasına bağlamalarıdır.. Bunu sakın yolların fenalığı için falan söyledigimi zannetmeyin. Meselâ, İnebolu ile Küre ve Kastamonu arasındaki yol, Kastamonunun kıymetli valisi Murat Beyin himmet ve gayretile şikâyet edilmeyecek ve bilâkiz memnun kalmacak bir hale sokulmuş.

Asıl benim şikâyetim şoförlerden ve otomobillerinden... Bunlarca memlekette ne zamanın ve ne de insanın kıymeti yok galiba... Bir şoför eline eski bir makina geçirmiş ve bir ruhsatiye alarak seyirüsefere başlamış. Ne doğru dürüst makine kullana bilmiyor ve ne de makine ilminden anlıyor. Yürüyerek dört saatten alabileceğimiz bir yolu biz otomobille tam 6 saatte alabildik. Hem de ne güçlükte... Belki on defa lâstik patladı ve makinanın bir yeri kırıldı.

Beş altı kilometre yol alınca in, iki üç saat acemi şoförü bekle.. Bu suretle İnebolu ile Kastamonu arasındaki 90 kilometrelik bir yolu tam 11 saatte al.

Bütün kabahatler bunlara müsaade bulunan belediyelere veriyorum. Anadolu belediyeleri, hudutları dahilinde seyri sefer eden otomobilleri üç ayda bir muayeneye tâbi tutuyor. Ve başka zaman onlara alâkadar olmuyormuş.. Bu yollarda seyahate çıkan herkes acemi şoförlerin tedbirsizliğine kurban olmak tehlikesine her gün maruz bulunuyor. Alelekser kamyonlar, yolcu nakliyatı ile uğraşıyorlar. Bir şoför seyahati esnasında lâyüsel bir halde. Alacağı yük ve yolcunun miktarı takdirine bırakılmış. Yolcular balık istifinden daha sıkışık... Bu yüzden her gün bir çok otomobil kazaları oluyor. Ayrıca yolcuya iyi muamele edilmiyor...

Kastamonudan Çankırıya giderken şoför İlgazın doyum olmıyan güzelliğine aldanarak bir soğuk su başında bir parça demlenmek arzu etmiş.. Bizi otomobilde bırakarak keyfine baktı ve ancak iki saat sonra keyfi gelince hatırına geldik... Sarhoş bir halde makinesinin başına geçti... Yoldan iki saat geri kaldık.. Karanlık bastı. Gün batmadan varacağımız Çankırıya gece yarısı girmek nasip oldu. Hem de yolda bir kaza geçirmek şartile... Sarhoş şoför otomobiline içinde bulunan 18 kişinin canına az kalsın kıyacaktı. Bereket versin otomobiline devrildiği yer o kadar yüksek bir uçurum değildi...

Hulâsa, Anadoluda belediyelerin ehemmiyet vereceği işlerden birisi de otomobil ve şoförleri murakabe olmalı ve vatandaşların emniyet ve huzur içinde seyahat edebil-

Ne mantık, ne muhakeme, ne insaf :

[Üst tarafı 1 inci sayfamızda]

gitmemizin teşvik edilmeyeceğini ümit etmek isteriz..

Haber verelim ki bu satırları imzalayan kalem hemen bir yıldır bugünkü hükümetinin reisinden başlayarak ayrı ayrı vekillerinden, teşkilatına giren ve girmiyenlerden beğenmediği her hangi birini gönlünün dilediği gibi tenkit, muahaze etmiştir. O satırların çıktığı gazete sütunları her gün uluorta, her akla ve ağza geleni - sade beyan etmek, yermek, mezemmet etmek noktasından - almış, yazmış, bağırmıştır, ve her sabah masum ve ya suçlu olup olmadıklarını kendilerinin de bilmedikleri bir, iki, üç.. vatandaş için ne maksatta olduğu, ne maksatla yazıldığı belli olmuyun ve o gün olmasına da imkân bulunmayan ithamnameleri tenake çalar gibi bir velvele ile yazmaktadır. O halde bu meslektaşın bundan daha ileriye gitmekten, maksadı ne?

"Paşa, paşa, benim neşriyatımı da asayiş mühl ve türlü maksatlarla gayri kanunî olarak yapıyor dedigin neşriyat içinde görüyor musun, görmüyor musun? Ümit ederiz ki böyle görmüyorsun, yoksa biz lüzumunda daha ileriye gidebiliriz. Hareketlerinize bizi daha ileriye gitmeye mecbur etme. Bizde öyle bir vaziyet uyandırma!..", demek neden?

Bu kalem sahibi bu hükümete her gün, siz çekilmelisiniz, diye haykırıyor mu? Bu kalem, fikir sahasında ne söylemek istemiş te söyleyememiştir? Bu kalem bir hükümet reisinin - hem de İsmet Paşa gibi bir hükümet reisinin - icraatında kendi gözü ve kendi görüşüne kusur olarak ne bulmuş ta bunu yazmamış ve ya hangi kelime ile yazmak istemiş te yazamamıştır?

Bizim gördüğümüz odur ki bugüne kadarki İsmet Paşa kabinesi aleyhtarı neşriyat - bir meslektaş sıfatıyla daha başka söylemeye dilimiz varmaz - artık bir taraftan kanun, öbür taraftan ahlâk hududuna dayanmıştır. Bundan ilerisi İsmet Paşanın işaret ettiği kanun hududunu - sözle olsun, hareketle olsun - geçmek olur. O halde daha açık sövüp saymaya mı sıra gelecektir?

Velevki bir kadının ırzına geçmek fazahatını yapmakla hakikaten, maznun değil de mücrim olsun, böyle bir Türk jandarmasından Türk topraklarını gasp ile işgal eden bir Yunan neferini üstün görürüm! diyen yazılar, vak'a doğru mu, değil mi onu anlamadan en yüksek sesle dosta, düşmana yayılmamış mıdır?

Yeni fırkanın lideri bile işte vazife yapan zabıta unsurlarını hürriyete bir tecevüz aleti şeklinde gösterecek derecelerde, gene o zabta kuvvetlerinin önünde taraf taraf söz söylemiyor mu?

Bir taraftan "muharririmiz dama çıkıp kurtuldu!.. derlerken bu muharrirleri dama kaçıran karışıklık ortasına düşmüş ve bittabi silâhını kullanmaya mecbur olmuş bir polis memurunu mazur görmeyip "Katil", diye damgalamaktan bile bu kalemleri kim alkoyabiliyor?

"Daha ileriye gitmek!.. bunun daha ilerisi ne?

Daha ilerisinde daha ölçsüz söylemek olur. Bu, ahlâk ve kanun hududunu geçmek olur.

Daha ilerisinde adı Hizmet olan bir gazetede O.R. imzasıyla "işte İzmirli bir arkadaşlarımızın akibeti!.. Bu akibet, acaba emsaline bir vesilei intibah olmuyor mu?.. cümleleriyle - birine bir hakaret olmuşsa cezasını verecek mahkememiz yokmuş, hükümet kuvvetleri iflâs etmiş gibi - takdir, teşvik gören baskınlar, serseri tecevüzler olur ki kanun hududunu geçmekten başka nedir?

"Bizi daha ileriye gitmeye mecbur etme!..", diyen kalemin böyle kanun ve ahlâk serkeşliği yapmak ve ya yapmayı teşvik etmek kasdında bulunmadığını kabul edelim. Bu takdirde ileri gitmek henüz ortaya dökmedikleri kötülükler, sui istimaler, vatana, vatandaşlara, hazineye hiyanetler var da "bize onları da söyletirsiniz", mi demektir?

O halde, bunları söylemekten kendilerini meneden hangi kayıttır? İktisat vekâleti gibi en ehemmiyetli bir makamda oturan bir zata neler söylen-

memiştir? Bu şeyleri söylemek, millete göstermek memlekete hizmetse, memleket maksadını daha kolay, daha çabuk ele getirecekse ellerini tutan, ağızlarını kapıyan ne?

"Bizi sokmayan yılan bin yıl yaşasın!..", hotgâmlüğe, "bizim neşriyatımızı da onların arasında buluyorsanız, daha perdeyi yükseltiniz!..", tehdidi ne için? Sanki, "daha da ileri gideriz..", demekle ileri gidilmiş, daha ağır söyleriz, demekle daha ağır söylenmiş olmuyor gibi!..

Bir hükümet reisi ki elinde "devletin emniyeti dahiliyesini ihlâl edebilecek surette neşriyatta bulunan gazeteler muhafazai sükûnu emniyet için muvakkat meclisi vükela kararile tatil olunabilir..", diye açık bir kanun emri varken, ya bu hakkını kullanmak icap edecek bir vaziyet olmadığını söylercesine, yahut bu hakkını kullanmakta adalet şüphesi kaldığını takdir ederek böyle bir vaziyet varsa onu mahkemeler halletsin demektir; bu kadar dağdağa arasında bu kadar sakinlikle hareket eden bir başvekilî insan edip alkışlayacak yerde, "Ne o? kanunları kendiliğinden tatbik edecek teşkilatın yok mu? Yoksa kanunsuzluk yapıldığını görüyorsunuz da onu mu itiraf etmek istiyorsunuz?..", demek, sonra da, "Daha ileriye gider hal!..", tehdidinde bulunmak neye?

Dedikleri ikinci 10 temmuzun hürriyeti bir taraflı mı olacaktır?

Meslektaşlar, mesleğin şerefi üstünde hassas, bir tek meslektaşım, bir tek vatandaşın nazarında "mücrim", veya, ceza kanununun aynen yazdığı gibi zihinlerde cürüm ikar kararı uyandırarak, "kanunlara karşı gelmeye halkı teşvik ile memleketin emniyetine tehlikeye iras edecek surette makale neşrederek..", şunu bunu halkın hakaret ve husumetine maruz bulundurarak bugünkü değil, hatta gelecek çıkması muhtemel mücrimlere ortak görünmekten hepimizi esirgeriz. İsmet Paşanın hükümeti için istediğinizi söyleyip yazıyorsunuz serbehtsiniz.

Müstakil olunuz, Cümhuriyet Halk yahut Serbest Cümhuriyet Fırkasından olunuz, kafanızın içinde, yüreğinizin derinliklerinde bir fırkanın tohumu bulunsun, söylemek istediğinizi söyleyin, yazmak istediğinizi yazınız, biz de Hamdullah Suphi Beyle birlikte, "Ey Türk münevver, sen, vatanında yükselen bu mürakabe sesini koruyacaksın, diyoruz; ıstırah meydana çıkırun odur; tehlikeleri işaret eden odur; h âkimiyeti milliyenin ilk ve son şartı odur, diyoruz. Memleketin gibi, millî izzeti nefsin gibi, vatanın ve istiklâlin gibi vatan toprağı üstünde yükselen bu ikaz sedasını koruyacaksınız, diyoruz.

Ve işte o ikaz sedası sarsılarak, meslektaşlara bunları yazıyoruz. Ve yapınız, söyleyiniz diyoruz, yalnız İsmet Paşanın mesleğe hediye ettiği bir kaç cümleyi hatırlayarak.. yazınız: Memleketi siz idare ediyormuşsunuz gibi düşünerek..

Yazınız: Bir âdil hâkimmişsiniz gibi muhakeme ve hükmederek..

Ve biz ilâve edelim: Asla müphem olmuyarak, asla avamfiriplik yapmıyarak!.. Bakınız şu dün gelen "Yeni asar", nüshasına: İzmirde Meclis Reisimiz şerefine verilen bir ziyafet haberine nasıl başlık koymuş:

"200 kişilik ziyafette kimler vardı: Mübarek rakı, viski ve şarap orada da yer buldu mu?.."

Ve bakınız, nasıl devam ediyor:

"Gelen misafirler ayrı ayrı masalarda yer alarak mübarek rakı, mübarek bira, mübarek viski ve şarap içmeye başlamışlardır.."

Ey Türk münevverleri, size soruyoruz: Bu hikâye tarzı "din elden gidiyor..", diyenlerin ruh hâletile bir kaynaktan gelmiyor mu?

Bunları hepiniz samimî, temiz maksatlı bilerek yazıyorsunuz; yoksa şahsî menfaatini mutlak bir vekil, bir kabine, bir hükümet şekli değiştirmekte bulunanlar ve bu maksadı elde etmek için neşriyat vadisinde kendi bildiklerine göre bir yol tutup gidenlere samimî, halis sözlerin ne tesiri olur. Onlar gene söyleyeceklerini söylerler..

Meraklı şeyler

İngilterede

İntihap mücadelesi nasıl yapıldı

İngilterenin Bronley intihap dairesinde bir zamandanberi devam eden intihap mücadelesi muhafazakâr fırka namzedi M. Kanpellin muvaffakiyetle neticelenmiştir. Muhafazakârlar namzedi 12,782 rey, liberal namzedi 11,176 rey, müttehit imperatorluk fırkası namzedi 9483 rey almıştır. 12 senedenberi muhafazakâr meb'us çıkarmakta olan Bronley intihap dairesinde reylerin bu derece dağılması, eski fırkaların, ancak teşkilât kuvvetile kazanmağa muvaffak olduğunu göstermektedir.

En güzel sırt

Mis Alta Folkner

Amerikanın Losanjeles şehrinde gdnç kızlar arasında güzel sırt müsabakası yapılmış, neticede Mis Alta Folkner müsabakayı kazanarak Amerikanın en güzel sırtlı kıızı unvanını almıştır.

Nevyorktan Bağdada

Uçmak için hazırlık yapıyorlar

Nevyorktan Bağdada kadar uzanan 8000 millik mesafeyi bir hamlede uçmak için yeni bir hazırlık yapılmaktadır. Bu mühim teşebbüs, Paristen Nevyorka kadar uçan Fransız tayyarecisi Kost ile Bellont ve onlara iltihak edecek olan Koddes tarafından yapılacaktır. Bu üç Fransız tayyarecisi, Fransada üç silâhşör diye tanınmaktadır.

Geçen senenin birinci teşrininde Kost Paristen Berline kadar uçarak uzun uçmalar rekorunu kırmişti.

Yeni teşebbüs muvaffakiyetle yapılırsa yeni bir rekor kazanılmış olacaktır.

Müsabakamız

[Üst tarafı 1 inci sayfamızda]

Bugünde okuyucularımıza kaydedilen yüzücülerden Fikrettin B. le Peliteri efendiyi tanıtıyoruz. Her ikisinde son senelerde yapılan müsabakalarda temayüz etmiş yüzücülerdir. Müsabakamıza kaydedilmek isteyen tecrübeli yüzücülerin müracaatı yarınki cumartesi akşamına kadar kabul edeceğiz. Şu vesile ile geçen seneki müsabakamızda olduğu gibi bu senede evvelce kaydedilmiyerek yarış günü başlama yerinde müsabakaya girmek isteyen Amatörlerin müracaatını kabul edemeyeceğimizi bir kere daha kaydedelim.

Memlekette VAKIT

Mersinde maarif

Vali Faik Bey gazetemize beyanatta bulunuyor

Hususi Mersin muhabirimiz yazıyor:

Mersin valiliğine tayin edilen Amasya valisi Faik Bey vazifesine başladı. Kendisine "Vakit", için görüştüm. Yapacağı işleri sordum. Şu cevabı verdi:

— Mersinde çok yeniyim. Yapılacak işlerin sırasını tayin meselesi biraz zaman işidir. Şu muhakkaktır ki Cümhuriyet kanunlarının valiye tahmil ettiği bütün vazifeleri ifa etmek yolunda çok geniş bir surette çalışmak azmindeyim. Vilâyet marif hamlelerinin çok batı olduğunu, hatta tevakkuf ve belki bir gerileme halinde bulunduğunu görüyorum.

Maarif cümhuriyet rejiminin başında gelen bir faaliyet sahasıdır ve inkişafımızın yegâne yoludur. Binaenaleyh idarei hususiye ile vilâyetlere bırakılan maarif faaliyetinin behemehal adımlarını genişletmek azmindeyim.

Çiftçilerin vaziyeti

Haber aldığımıza göre, Mersin çiftçileri Ziraat bankasına olan borçlarının uzun müddet tecil ve kendilerine tohumluk buğday verilmesi için lâzım gelen makattan telgrafla ricalarda bulunmuşlardır.

Mersinde ihraçat

Son hafta zarfında Mersin limanından Pireye 1100 davar keçi ile üç sığır, Malta adasına da 49 ton çekit sevkedilmiştir.

Tohum ihtiyacı

Yapılan bir tahkik neticesinde Tarsus köyleri için 506900 Mersin için 157000 kilo tohuma ihtiyacı olduğu tesbit edilmiştir.

F. B.

Bozöyükte

Hususi muhabirimiz yazıyor:

Pazarcık nahiyesi tapu memuru Feyyaz Ef. rüşvet almak cürmünden yapılan muhakeme neticesinde üç ay hapse mahkûm olmuştur. Feyyaz Ef. işlerinin bir an evvel intacını isteyen birisinden 15 lira istemiş, iş sahibinin bu talebi jandarmaya bildirmesi üzerine bir meşhut cürüm tertip edilmiş ve memur e-fendiye verilen paraya işaret konulmuştur. Vaka bu suretle tesbit edilince iş mahkemeye intikal etmiştir.

Ali Rıza

Kırklarelinde

Hususi muhabirimiz yazıyor.

Muallimler kongresi üç gün çalıştıktan sonra işlerini bitirdi. Kongirede maarif müdürü Lâtif bey yeni tedris ve terbiye cereyanları hakkında meslekî bir hasbâhal yaptı. Yeni talimatname tatbikine dair direktifler verdi. Kırklareli irfan âleminde ehemmiyetli bir alâka uyandıran bu kongrenin ilk mektepcilik noktasından muallim beylere te'min ettiği istifadeler çok mühimdir.

Hayri

Bulmaca

1	A	K	Ü	T	Ü	P	H	A	N	E	A
2	S	A	R	A	R	A	F	A	A	A	A
3	E	E	S	A	R	A	F	A	A	A	A
4	S	K	E	S	A	R	A	F	A	A	A
5	K	E	S	A	R	A	F	A	A	A	A
6	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i
7	Ş	A	R	A	P	O	K	A	R	G	A
8	E	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i
9	H	A	N	V	S	U	A	A	A	A	A
10	i	A	E	E	E	E	A	R	A	A	A
11	R	R	E	A	D	i	i	S	A	A	A
12	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
13	A	V	E	F	A	B	A	B	A	A	A

Dünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Bugünkü bulmacamız

- Soldan sağa :
- Geçen.. Koyun ahır.
 - Bir erkek ismi. Bütün mevcudatın aldığı.
 - Bir erkek ismi. Mahkemenin son hükmü.
 - Mahallenin hocası. Bir erkek ismi.
 - Bahir. İnsanları yavaş yavaş zehirliyen.
 - Bir erkek ismi. Bir renk.
 - Yapıcı. Bir erkek ismi.
 - Yaşayan. Cıvata.
 - Fen. Allah.
- Yukarıdan aşağı:
- Geçen. Bir erkek ismi.
 - Bir erkek ismi. Yapıcı.
 - Bir erkek ismi. Yaşayan.
 - Mahallenin hocası. Fen.
 - Bir erkek ismi. Yüksek bir hesap ilmi.
 - Koyun ahır. Bir renk.
 - Bütün mevcudatın aldığı. Bir erkek ismi.
 - Mahkemenin son hükmü. Cıvata.
 - Bir erkek ismi. Allah.

Memleket haberleri

Zonguldak maden talebesi Fransada

Zonguldak maden umum müdürü ve Mühendis mektebi müdürü Refik Beyle mektebin son sınıf talebesi tabikata için Fransaya gitmişlerdir. Bu seyahat bir kaç ay devam edecektir.

Bir kaza

Balikesir hattında Çukur Hüseyin ile Susurluk arasında bir toprak vagonu devrilmiş ve altında kalan iki a-mele ağır surette yaralanmıştır.

Kazanmak için

ilk şart ilândır

İlânsız kazancı artırmaya savaştık, havada tayaresz uçmıya çalışmak gibidir

Ticaretinizde, san'atınızda muvaffak olmak istiyorsanız gazete ilânına ehemmiyet veriniz: Gazete ilânı ilânların en kolayı, en ucuzu, en tesirliisidir.

İşte ilân tarifemiz:

Sonuncu sayfada	Satırı Kuruş	12,5
5 inci "	"	25
4 "	"	40
2 "	"	100
1 "	"	200

Resmî ilânlar, sonuncu sayfada 10 Kr.

İlân memurumuz size faydalı bir ilânın şekil ve ücreti için hizmet etmeğe hazırdır.

Seyrisetain

Merkez acentesi: Galata Köprü başında
Beyoğlu 2362. Şube acentesi Sirkeçide
Mühürdar zade hanı altında Tel. İst. 2740

İzmir sürat postası

(GÜLCEMAL) vapuru 15 Eylül pazartesi 14,30 da Galata rıhtımından kalkarak salı sabahı İzmirde gidecek ve çarşamba 14,30 da İzmirden kalkarak perşembe sabahı İstanbula gelecektir.

Vapurda Mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur. Hareket günü yük kabul olunmaz.

Trabzon birinci Postası

(CUMHURİYET) vapuru 15 Eylül pazartesi 12 de Galata rıhtımından kalkarak İnebolu, Samsun, Giresun, Trabzon, Rizeye gidecek ve dönüşte Sürmene, Trabzon, Görele, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun İnebolu, Zonguldağa uğrarak gelecektir.

Hareket günü yük kabul olunmaz.

İZMİR - MERSİN

LÜKS ve SÜRAT POSTASI

GERZE Vapuru 14 Eylül

Pazar akşamı saat 19 da Sirkeçi rıhtımından hareketle (Gelibolu, Çanakkale, İzmir, Bodrum, Rados, Fethiye, Antalya, Alâiye, ve Mersine) azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeçide Küçük Kızı Zade hanındaki acentasına müracaat. Telefon: İst. 3118 Galata acentası: Galata rıhtımında No. 45 "Vucino," Tel: B. O. 1169.

Yüksek mektepler mübayaat komisyonu riyasetinden:

Preventoryom için 300 teneke gazyağı kapalı zarf suretile mükasaya konulmuştur. 16 Eylül 930 salı günü saat 16 da komisyonumuzca ihale edilecektir. Talip olanlar yüzde yedi buçuk depozitolarını Fındıklıda Yüksek mektepler muhasebesine tevdi ederek alacakları makbuzu zarfın içine koyacaklardır. Şartnameyi görmek isteyenlerin yüksek muallim mektebinde yüksek mektepler mübayaat komisyonu kâtipliğine müracaat etmeleri lazımdır.

Zayılar

Tıp fakültesinden aldığım hüviyet cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Tıp fakültesi müdavimlerinden
218 M. Necati

Ş Tıp Fakültesinden aldığım hüviyet cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Tıp Fakültesi müdavimlerinden
218 No. Necati

Doğum ve Kadın hastahıkları
mütehassısı
Doktor

Hüseyin Naşit

Türbe, eski Hilâliahmer binası
No. 10 Telefon: İst. 2622

"VAKIT,, abona-
ne olunuz

Devlet Demiryolları İlanları

Aşağıda yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacağından teliplerin 15-9-930 pazartesi günü saat 9 dan 11,5 kadar isbatı vücut etmeleri ve tahriren fiat vermeleri ilân olunur.

300 Kg.	Toz kükürt	
300 "	Göz taşı	
250 adet	Kışlık caket	
250 "	" pantolon	} takım (yerli)
250 çift	" tozluk	
255 adet	" kasket	
750 "	Don yerli	
750 "	Gömlek "	
750 çift	Çorap "	
500 "	Ayakkabı "	
250 adet	Boyundan geçme fanilâ (yerli)	
40 Kg.	Taranmış kenevir	"
10 "	âdi sünger	"
1 adet	Yazı makine masası	
1000 "	Lokomotif için tampon grasör garnitürü (yerli)	
30 Kg.	Kösele 4 m-m kalınlıkta (yerli)	
24 adet	Hamal arkalıği meşin	"
300 Kg.	Şeker	"
10 "	Kösele	"
92 adet	Muşamba caket 90 cm bez	
6 tüp	Kopya makine mürekkebi	
10 adet	Fihrist defteri (büyük)	
2 "	İstor 1,00×1,75 komple yerli	
12 "	Memur masası (kroki mucibince)	
10 tüp	Makine mürekkebi (violet renkte)	
4 adet	Milimetrelilik kâat defter halinde	
2 "	Şapirograf müşambası No.5	
2 Kg.	Harita verniği	
37 Kg	Bakır çıplak tel	6 mm 2
53 "	" "	10 "
85 "	" "	16 "
180 "	" "	25 "
100 "	Bakır izole tel	10 "
200 "	" "	16 "
200 "	" "	25 "
20 adet	entertüptör 6 A	
10 "	Nipel	
10 "	Duy normal	
10 "	Grif	
164 "	Porselen izolatör	
33 "	Cerrah tırnak fırçası	
12 "	Cam kapaklı şişe 50 gr.	
4 "	" " " 150 "	
2 "	Vantilatörlü seyger ocak büyük	
2 "	seyger ocak iki körüklü	
20 "	Tevzi tablosu için sigorta 6-25 komple	
60 "	Anahtarlı duy edison normal	
60 "	Duy A. nuris (2 lâmbalık) edison normal	
10 "	Kristal abajur	
100 Kg.	Dana derisi (yerli)	
10 adet	Kaynakçı için gözlük (muhafazalı) koyu renkli oksisijen için	
30 "	Kaynakçı için gözlük camı	
2 "	Kurşun pensi lokması hakkı	
84 pus	yarım yuvarlak orta diş törpü 14 pus	
3 adet	Yağ bileği taşı (muhafazalı)	
2 "	Yuvarlak zımpara taşı 150 m-m	
1 "	" " " 200 "	
3 "	Düz pergel	160 "
1 "	" " " 220 "	
6 "	Marangoz nişangeci	
6 "	Cam elması	
1 adet	Marangoz el makası düz 10 m/m	
3 "	" " " 41 "	
3 "	Muhaddep rende 20 m/m	
3 "	Mukaa rende 20 "	
3 "	Zaviyeli rende (çita rendesi)	
15 "	Donanma bayrağı 0,50,×0 75 yerli	
11 adet	tesviye ruhu şişesi tulü 5 santim	
6 "	" " " " 8 "	
25 adet	Galvanize gaz borusu dirseği 1-2	
25 "	" " " " dirseği 5-8	
25 "	" " " " " 3-4	
25 "	" " " " " 1-2	
25 "	" " " " " 5-8	
25 "	" " " " " 3-4	
1 "	Rakor şırıngası No. 5	
3 "	Koltukla sandalye yerli	
60 Lavha	Lavha klingrit 4 m/m	
100 m	Bez hortum 68 m/m	
1000 Kg	Mermer tozu (yerli)	
5 adet	Şef yazıhanesi "	
2 "	Çek iptaline mahsus makine	
300 Kg	Altı köşe dişli somun 3-4	
25 m.	Bez hortum 80 m m	
2 adet	Bidon 50 Kg	
1 "	Tarihli madeni damga	
9 "	Porselen lavabo ibriği	
2 "	Aleminyom tencere küçük	

yerli

2 "	Prinç tükürük hokkası	
1 "	Lâstik damga	
5 Kg	Ateş emya boya	
5 Kg	Siyah emya boy	
1 adet	benzin ocağı yerli (kroki gibi)	
2 takım	bir gramdan bir kiloya kadar (dirhem) (yerli)	
4 adet	el kârpit lambası 0,250 gr. (yerli)	
2 "	kârpit projöktör feneri	
1 "	tahta palanga makarası iki dilli	
1 "	dişli çarklı palanga cereskal 2500 Kg	
30000 adet	zarf pulu (numune gibi)	
50 Kg	naftalin	
100 "	tutkal	
4 adet	otomobil iç lâstiği 33 × 600	
4 "	" " dış " 33 × 600	
2000 m,	siyah müellit bezi (yerli)	
270 adet	yaba 8 dişli	
1000 m.	bakır izole tel 1,5 m/m ² (yerli)	
200 "	" " 50 " (yerli)	
1000 Kg	(NP8) U demiri 80 × 45 ×	
9 adet	elektrik için adi siperi saikası	
60 "	hattı havai serfilî 25 m/m	
15 "	" " 35 "	
1 "	avukat çantası âdi (yerli)	
20 "	sulu boya fırçası 2 × 108	
15 "	meydan lambası memesi 10 Kg	
8 "	gemici el feneri	
40 "	uzun kıllı kalemkâr fırça domuz kıllı 5 × 319	
40 "	" " " " " 7 × 319	
40 "	" " " " " 9 × 319	
40 "	" " " " " 12 × 319	
20 adet	demir cenberli kalemkâr fırçası 8 × 406	
30 "	" " " " " 10 × 406	
30 "	" " " " " 12 × 406	
30 "	" " " " " 16 × 406	

Saat 11,30 dan sonra fiat kabul edilmez izahat almak isteyenler cumartesi pazar günleri mübayaat kısmına müracaat etmelidirler pazarlığa arzolan malzemeden yerli bulunan aksam için iştirak edecek taliplerin numunelerini beraber getirmeleri numuneniz vuku bulacak teklifatin kabul edilmeyeceği ilân olunur.

* * *

33500 kilo delikli bakır antrtuvaç çubuğunun kapalı zarfla münakasası 27 birinci teşrin 930 pazartesi günü saat 15 te Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lazımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Haydarpaşa liman ve rıhtımında yapılacak kömür tahmil ve tahliyesi kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 2 birinci teşrin 930 perşembe günü saat 15,30 da Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar komisyon kâtipliğinin vermeleri lazımdır.

Talipler münasa şartnamelerini 5 lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Çelik çekme boru, baklavalı saç ve teneke lavhanın kapalı zarfla münakasası 27 birinci teşrin 930 pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lazımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini üç lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Muhtelif ölçü âletleri kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 29 Eylül 930 pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lazımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini bir lira mukabilinde Ankarada, ve Haydarpaşadaki idare veznelerinden tedarik edebilir.

* * *

Eskişehir aile mektebinin elbise ve kunduraları kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasa 1/10/ 930 Çarşamba günü saat 16 da Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lazımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Münakasası fesholunan Filyos beşinci kısım inşaatı tekrar kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasa 1 Birinci teşrin 930 Çarşamba günü saat 15,30 da Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lazımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini (40) lira mukabilinde Ankarada Maliye ve muhasebe işleri dairesinden tedarik edebilirler.

Nafia Fen mektebine Talebe kabulü:

Nafia Fen mektebi müdürlüğünden:

- 1 — Mektep meccani leylî ve tâhsil müddeti üç senedir.
- 2 — Gireceklerin yaşı 17-25 olmalıdır.
- 3 — Lise mezunları imtihansız leylî ve orta mektep mezunları Hesap, Cebir, musattah hendeseden müsabaka ile alınır. Ve 16 hafta nehari devam ederler.
- 4 — Kayt işi Eylül 1 ilâ 17-1930 da yapılır.

Kasaba Belediyesinden:

- 1 — Kasaba şehrine isale edilecek Su projesi tastik edilmiş bulunduğundan gayri melhuz (5647) lira dahil (115400) lira keşifli isale ve tevziât tesisat ve inşaatı 1-9-930 dan itibaren otuz gün müddetle ve müzayede, münaksa kanununa tevfiakan kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.
- 2 — Münakasaya iştirak edeceklerin erbabı vukuftan oldukları na veya bu gibi inşaat inşa etmiş bulunduğuna dair yapmış olduğuna dair mahallî belediye veya nafia heyeti fenniyesinden muti şehadetname veya tastikname ibrazına mecburdur.
- 3 — Müttaahhit sahibi sermayeden olup ta Su inşaatına âşina olmadığı halde inşaatın bidayetinden nihayetine kadar refakatında ikinci maddede yazılı şehadetnameli bir Su mühendist istihdam edeceğine noterlikten musaddak taahhütname itası ile belediye temin edecektir.
- 4 — Münakasaya iştirak edecekler evvel emirde teminat akçesi makbuzunu ve ya muteber bir banka mektubunu iraeve mecburdur.
- 5 — İhale 1-10-930 bir teşrini evvel Çarşamba günü saat onbirde Kasaba belediyesinde yapılacaktır. Proje ve evrakı keşfiye asılların, muakavelei esasiyeyi görmek isteyenlerin Kasaba belediyesine şartname için de İzmir belediye Ankar ve İstanbul şehrematleri heyeti fenniyelerine müracaatları ilân olunur.

Emvali Metruke müdürlüğünden:

Satılık hane:

Beyoğlunda Feriköyünde Fransız mezarlığı sokağında eski 6 mükkerrer yeni 139 numaralı hane bedeli sekiz taksitte ödenmek üzere 4000 lira bedeli muhammen ile 30/9/930 tarihine müsadif Salı günü saat 14 te aleni müzayede ile satılacaktır. Taliplerin % 7,50 teminat makbuzlarıyla İstanbul Milli Emlâk müdüriyeti satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

Ali ticaret mektebi müdürlüğünden:

Ulûmu Aliyei Ticariye ve Yüksek kısımlarında mukayyet talebenin 25 Eylül 1930 tarihine kadar tecdidi kayt ettirmeleri ve aksi takdirde sınıflara kabul olunmayacakları ilân olunur.

Evkaf Levazım müdürlüğünden

Şubatı Vakfiye aklâmında ihrak olunmak üzere lüzumu olan 350 çeki odunun aleni surette icra edilen münakasasında talip zühretmediğinden Eylülün on üçüncü Cumartesi günü saat on beşte pazarlıkla ihalesi icra edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün levazım idaresine ve ihale günü de idare encümenine müracaatları.

İzmir Ziraat mektebi müdürlüğünden

Kayıt ve kabul şeraiti

- 1 — Mektebe orta mektebi mezunları bilâ müsabaka alınır. Talipler mektebe alacak miktarı tecavüz ettiği takdirde müsabakaya tâbi tutulur.
- 2 — Mektep leylî ve meccanidir. Birinci maddedeki evsaftan başka mektebe girmek isteyen efendiler aşağıdaki şartları da haiz olmalıdırlar:
 - A — Türkiye tebasından olmak.
 - B — Yaşı 19 dan yukarı olmamak.
 - C — Vücudu Ziraate mütehammil olmak.
 - D — Sarı hastalıklardan salim olduğunu musaddak tabip ropori- le tevsik etmek.
 - E — Aşî şehadetnamesi ve hüsnühal mazbatasını haiz olmak.
- 3 — Bizzat ziraatle iştigal eden çiftlik ve arazi sahibi evlâdı olduğunu tevsik edenler tercih olunur.
- 4 — Kayıt ve kabul zamanı teşrinievvel bidayetine kadardır.

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Aanadolu tahlisiye mntakasının Alacalı ve havalisindeki tahlisiye dinalarının bazılarının tamiri ve bazılarının dahi tecdiden inşası mukarrer bulunmasına binaen yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiştir. Mezkûr binaların ihalesi 22- Eylül- 930 Pazartesi günü saat 14 de icra kılınacağından taliplerin bu bapta keşifname ile şeraiti fenniye listelerini görmek üzere Galatada Rihtım caddesindeki idareî merkeziyeye müracaatları.

VAKIT'ın Küçük ilânları

Her gün neşrolunur		
Tarife		
1	Defalık	30
2	"	50
3	"	65
4	"	75
ihtiyaç kalmayın		
cava kadar (azami)		
10 defa ilân edilmek üzere maktu		
Abonelerimizin her üç aylığı için bir defası meccanen!		
4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 er kuruş zammolunur.		

Müteferrik

Biçki dikiş dersleri — 18 senelik tecrübeli usullerle ders almak isteyenlerin Divanyolunda Biçki yurdunda Hakkı Beye müracaatları. Telef: 2038

Müracaat evi — Her işe muhtassıs memurlar sevk eder her şeyde âzami teşhilât gösterir. Aleksiyadi han Galata, müessisi Ferit

Mühim vekârî ilân: Müracaat evi — İstanbulda senevi 7000 liva kâr temin eden bir işten dolayı sermayedarının teşriflerini rica eder. Aleksiyadi Han Galata

Satılık hane — Şehzade başında Çukurçeşme yanında Taşhan arkasında Marmaraya nezareti 9 numaralı beş oda ve müstemilâtli müceddet kârgir hane satılıktır. İçindekilere müracaat

Dr. A. KUTIEL

Muayenehane ve tedavî elektrikiye laboratuvarı. Karaköy Topçular caddesi 3

Piyango müdürlüğünden:

Kurban ve sadakai fitr afrişlerinden 120 şer bin adet tab ettirileceğinden taba talip olacakların pey akçaları ile birlikte 13/9/930 cumartesi saat on beşte piyango müdürlüğünde müteşkil tayyare mubayaat komisyonuna müracaatları.

Seyyar Türk memur istiyoruz Yapacağınız satışa göre ayda 90 liradan fazla kazanabilirsiniz. İstanbul dördüncü Vakıfhan içinde Ünionkol Tesriat

Boğaz içinde Boyacı Köyünde Fıstık Bağı sokağında 10 numaralı hanede Topal Zade İhsan Beye Ist. üçüncü icrasından:

Alacaklı Arslan şirketi tarafından 4 k'ta emre muharrer senede müsteniden 2121 liranın Polişe ve emre muharrer senet ve çekler hakkında takip yolile tahsili talep edilmiş ve bu yolda tanzim olunan ödeme zahrında mübaşir ve mahalle muhtarı tarafından verilen meşruhatta ikamegâhımızın meşul olduğu anlaşılacak ilânen tebligat icrasına karar verilmekle taribi ilândan itibaren bir ay zarfında itiraz veya borcu tediye etmediğiniz takdirde icra ve iflas kanununun 170 maddesine tevfiakan takibat icra edileceği ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

At yarışları

Veli efendide 12 Eylül Cuma
Son hafta, Sipahi ocağının iştirakile
Trenler, Büfe, Bahsimüşterek

Çanakkale nafia baş mühendisliğinden:

8607 lira 75 kuruş bedeli keşifli Ezine-Bayramiç tarikinin sekizinci kilometrosunda Harhari deresi üzerine inşa olunacak 32 metro açıklığında dört gözlü kenar ve orta ayakları kâgir döşemesi ahşap köprü 22 Eylül 930 tarihinde ihale edilmek üzere 3 Eylül 930 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazolunmuştur.

Münakasaya liyakati fenniyesi baş mühendislerce tasdik edilen fen memurunun iştiraki mes'uliyeti ile çalışacak olanlar kabul edilecektir. Taliplerin 22 Eylül 930 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 ten evvel Çanakkalede encümeni vilâyete ve tafsilât almak isteyenlerin Nafia baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur.

Ali ticaret mektebi müdürlüğünden:

Mektebin himayesi altında (Ticaret ve Bankacılık gece dersleri) kursu vücuda getirilmiştir.

- 1 — Bu kursta bankacılığı alâkadar eden nazariyat ve teknik, banka riyaziyatı, banka muhasebesi, lisan ve diğer dersler gösterilecektir.
- 2 — Haftada beş gün ve bu günlerde ikişer saat ders verilecektir.
- 3 — Tedrisat dörder aylık devrelerde devam edecek ve bitirilecektir.
- 4 — Bu dersler Banka ve müessesatı maliyede memur olanlarla ticaretaneler memurinine, lise ve âli mektepler talebesine ve bu seviyede olup ta tedrisatı takip edebileceklerine hasredilecektir.
- 5 — Tedrisata 1 Teşrinievvel 1930 tarihinde Sultanahmette Ticaret mektebi binasında başlanacaktır.
- 6 — Kayt için 27 Eylül 930 tarihine kadar müracaat edenler kabul olunacaktır.
- 7 — Kayt için salı günleri saat 17 buçuktan 19 za kadar perşembe günleri 18 den 19 buçuğa kadar müracaat olunmalıdır. Mektupla yapılan müracaatlarda nazarı dikkate alınacak ve cevap verilecektir. Diğer şartlar bu hususla meşgul olan idareden öğrenilecektir.

Manisa vilâyetinden:

Bedeli keşfi	münakasa müddeti		
Lira	K.		
34527	61	13 eylül saat 11,5 da elektrik tesisatı	Manisa İstasyonundaki ikmalî inşaat ve
11119		13 eylül saat 11 de	Salihlide mektep inşaatı.
12524	54	13 eylül saat 10,5 da	Ahmetli nahiye merkezinde mektep inşaatı.
8377	13	13 eylül saat 10 da	Manisadaki Necati Bey mektebi ihata divarı inşaatı.
6156	38	13 eylül saat 9,5 da	Salihlide Alınordu mektebi ihata divarı inşaatı.
6077	30	13 eylül saat 9 da	Akhisarda Gazi mektebi ihata divarı inşaatı.

Yukarda keşif bedelleri ile ihale vakideri gösterilmiş olan mekteplerin ve ihata divarlarının inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. 661 numaralı kanun dairesinde olmak üzere kapalı zarfların tam muayyen vakitlerinde makamı vilâyete kabul olunacağı, taliplerin ehliyet vesikaları ile ticaret odası vesikalarını yedlerinde bulundurmaları ve inşaat ve şerait hakkında tafsilât almak isteyenlerin vilâyet Maarif müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur.

İktisat vekâletinden:

Tavukçuluk Enstitüsü inşaat

Ankarada Ziraat ve Baytari enstitüleri iltisakındaki arazide inşa edilecek olup 25156 lira bedeli keşif bulunan Tavukçuluk enstitüsü bir talibe ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Müddeti münakasa 4 - 9 - 930 tarihinden 25 - 9 - 930 tarihine kadar 22 gündür. Evrakı fenniyesi ve projesi İktisat vekâleti muhasebesine verilecek 15 lira mukabilinde telsiz telgraf civarında enstitüler inşaatındaki hey'eti fenniye tarafından verilmektedir. Zarfların 25 - 9 - 930 Perşembe günü saat 5 te İktisat vekâletti ziraat müsteşarlığı kısmında komisyon tarafından küşat olunacağı ilân olunur.

Emlâk ve eytam bankası İstanbul şubesinden kiralık emlâk

EsasNo.	Mevkii ve nevi	Senelik icarı
16	Şişli Büyükdere caddesi 386 No.lı garaj	1600 lira
71	Üsküdar altunizade koşuyolu 11 No.lı arsa	82 "
78	Kandilli 200 dönüm arazi	350 "
87-9	Çırpıcıda 20 dönüm tarla	175 "
202	Galata Bereketzade mahallesi kuledibi 3 No. hane	300 "
233	Unkapanı Yavzersinan mahallesi Demiryolu cadde- si 715 ve 3-315 No. lu dükkân	45 "

Balâda yazılı emlâk bilmüzeyede bir sene müddetle kiraya verileceğinden taliplerin ihaleye müsadif 20-9-930 cumartesi günü saat 16 da şubemize müracaatları.

**Çocukların neşesi !
Ebeveynin saadeti!**

Kansızlık, zafiyeti umumiye ve sinir rahatsızlıklarına karşı binlerce doktorlar tarafından tavsiye edilen

Arsénoferratoze

kuvvet ilâcını dünyanın her tarafında valideler ve çocuklar büyük bir memnuniyetle kullanarak pek büyük faide görmekte-dirler. Her eczanede bulunur.

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Adet	Nevi	Marka	Kilo	Cins eşya
6	Sandık	İ.Z.F A.O.M	30	Ipekli pamuklu mensucat
10	"	Z.F	100	Ekle salih Felemenk peyniri
1	"	A.C	81	Demi raptiye
1	"	E.F.P	50	Gramofon plâk
14	"	H.F.P	1104	Tehi şişe
1	Çuval	.	50	Mısır
1	"	S	45	Ipek çizgili pamuk mensucat parçaları
9	kap	.	575	Benzin
22	"	.	2741	Petrol
2	"	.	11	Moturin
2	Sandık	.	205	Madenî makine yağı
1	Kap	B.A	12	Müstamel bakır sahan
1	Adet	B.L	7	Kuru inek derisi
1	Parti	.	.	Mahallinde bilvezin sağlam olarak teslim edilmek üzere porselen telgraf fincanı
5500	Adet	.	.	Kimyahanede mevcut nümune şişeleri
11	Bağ	.	3349	İel halat
10	Ton	.	.	Tehi mukavva kutu - Transit-
2	Kap	.	431	Mazot

Balada muharrer on sekiz kalem eşyay 17-9-930 tarihinde İstanbul İthalât Gümrüğü satış komisyonunda bilmüzayede satılacağı ilân olunur.

Türk kadınları **BiÇKi YURDU** Müdürlüğünden:
18 inci ders senesi için **DIVANYOLU** TL. Ist. 2083
talebe kaydına başlanmıştır.

Emlâk ve Eytam bankası umum müdürlüğünden:

Satılık emlâk

Esas No.	Mevkii ve Nevi	Teminat miktarı
20	Nişantaşında Sait paşa konağı yanında 100 No. konak	3800 - lira
23	Zincirlikuyu kasrı civarında arazi arabalık ahır ve saire.	1500 - "
26	Dolmabahçede Fatmahatun mahallesinde Beyoğlu caddesinde 5 ve 5/1 No. kâgir hane ve ahır.	600 - "

Balada yazılı emlâk satılmak üzere şeraiti atıye ile müzayede konulmuştur:

- 1 — Müzayede (kapalı zarf) usulü ile dir.
- 2 — İhale 29-9-930 tarihinde Ankarada meclisi idareimiz huzurunda yapılacaktır.
- 3 — Talipler teklif zarflarını yevmi mezkûre kadar Ankarada umum müdürlüğümüze veya yevmi mezkûrdan bir kaç gün evvel İstanbul veya İzmir şubelerine tevdi etmelidirler.
- 4 — Bedeli ihale ilki peşin ve diğerleri yedi müsavi taksitte istifa edilmek üzere sekiz senede tesviye edilecektir.
- 5 — Talip olanların şubemize müracaatla bir lira mukabilinde mufassal şartnamemizi alıp teklif mektuplarına raptetmeleri lazımdır.

M. Zekeriya

TOPLU TEDRİSATA UYGUN

Resimli kıraat

Maarif Vekâleti M. T. T. heyetinin son defa kabul eylemiş olduğu hayat bilgisi esaslarına tabikan irtibat oetveline göre tertip edilmiştir. Renkli resimlerle oazip ve sevimidir.

Bir kıraat kitabında neler aranır?

- 1 — Hayat bilgisine uygun olması,
- 2 — Çocukların merak ve alâkasını uyandırması.
- 3 — Ruhiyat ve terbiye kaidelerine uygun olması.
- 4 — Temiz bir lisanla yazılması.
- 5 — Hikâyelerin anlaşılmasını kolaylaştıran bol resmi olması.

İşte M. Zekeriya Beyin bu sene neşredilen Toplu Tedrisata Uygun Resimli Kıraati bütün bu şartları havidir. Şimdiye kadar bu derece mükümmel mektep kitabı görülmemiştir. Beş sınıfın da kıraatleri hazırdr.

Naşiri Kanaat kitaphanesidir
Arzu eden mekteplere meccanen nümune gönderilir.

Emniyet sandığı müdürlüğünden:
Memduh Ef. ve Fatma Badi Hanımın 1515 ikraz numaralı deyn senedi mucibince Emniyet Sandığından istikraz eyledikleri meblâğ mukabilinde Sandık namına merhun bulunan Ayvansarayda Hoca Ali mahallesinde Hamam sokağında eski ve yeni 43,45 numaralı ve doksan iki arşın arsa üzerinde kârgir üç katta biri ayrı kapılı olmak üzere beş oda iki sofa, bir ocak, bir kuyu, bir toprak avluyu havi dahili ahşap bir hanenin tamamı vadesi hitamında borcun ödenmemesi hasebile müzayedeye çıkarılarak sekiz yüz yirmi lira bedel mukabilinde müşterisi Memduh Bey namına kat'î kararı çekilmiş ise de mumaleyh Memduh Bey teferrüdan imtina eylediğinden İcra kanunu mucibince tekrar yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılarak 4 Teşrinivevvel 930 tarihine müsadif Cumartesi günü kat'î kararı çekileceğinden talip olanların yevmi mezkûrda Sandık İdaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Darüşşafaka müdürlüğünden: Talebe için kapalı zarf usulile elbise ve ayakkabı yaptırılacak ve Çamaşılık amerikan alınacağından imal ve itaya talip olanların Eylülün otuzuncu Salı günü saat onda Nuruosmaniye Cemiyeti Tedrisiye İslâmiye merkezine gelmeleri ve şeraiti anlamak üzere her gün oraya müracaatları.

Istanbul Altıncı Noterliğine:
Efendim;
İstanbulda Sultan Hamamı caddesinde kâin 35 numaralı dükkânı 1-9-930 tarihinden itibaren mutesarrifinde isticar ederek mahalli mezkûrda icrai ticaret ettiğimizi binaenaleyh sabık müstecirleri Necip biraderler şirketinin mahalli mezkûrda hiç bir güne alâka hukuk ve rabtası kalmadığını, ve şayet onlardan bir hak idda eden varise tarihi ilândan itibaren nihayet on gün zarfında kendilerine müracaat ederek keyfiyetten bizi haberdar etmelerini beyan ederiz; keyfiyetin alâkalarının malûmları olmak üzere usulen ilânımı talep ederiz efendim.
Mezkûr dükkânın müstecirleri **Dikran Kolancian ve Şeriki Şirketi**
İlânnamelerden bu nüsha talep üzerine "WAKIT", gazetesine tebliğ olunur.
Istanbul altıncı Noterliği

Askerî San'at mektebi Yardım Sandığı
Emlâk ve mücevherat üzerine **PARA VERİLİR**
Emlâk ahır ve satılır. Bahçe kapı Selâmet Han 4-5 Telefon: İstanbul 4262.
Türk tayyare cemiyetinden:
Müdürlük için mübayaaya edilecek olan 24 ton yerli maden kömürü için itaya talip olacakların pey akçaları ile birlikte 15-9-930 T. pazertesesi saat on beşte piyango müdürlüğünde müteşekkil tayyare mübayaat komisyonuna müracaatları.
Bandırma tahkikat hakimliğinden:
Bandırmada şekerçi Süleyman Ef. ile mahalli mezkûrdan zeycesi Çerkez Mehmet kıızı Tenzile arasındaki boşanma davasının icra kılınan tahkikatında mezbure Tenzilenin ikametgâhının meşhul kaldığı mübaşirin meşruhatından anlaşılmiş ve ilânen tebliğât icrasına karar verilmiş olmakla yevmi tahkikat olarak 21-9-930 tarihine müsadif pazar günü bizzat gelmediği ve ya musaddak bir vekil göndermediği takdirde tahkikata gıyabî devam edileceği ilân olunur.

Yüksek Orman mektebi Rektörlüğünden:

Erzak ve levazımı saire münakasası

Mektebimizin erzak ve levazımı sairesi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere hergün münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 17/Eylül/930 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 15 te Defterdarlık binasında müsesatı iktisadiye mübayaat komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

Osmanlı bankası

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz lirası

İstanbul acenteliği — Telefon: İstanbul 1948

Beyoğlu dairesi — Telefon: Beyoğlu 1303

Senedat ve poliça mukabilinde muayyen ve vadeli veya hesa. cari suretile avanslar, poliça ve iskontosu.

Türkiye cümhuriyetinin başlıca şehirlerine ve memaliki ecnebiye senedat, çek, itibbar mektupları ve telgraf emirnameleri irsalâtı